แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 – 2558

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2553
เห็นชอบในหลักการแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยฯ
และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนดังกล่าวไปปฏิบัติต่อไป

คำนำ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยสถิติกลางในการประสาน การบริหารจัดการระบบสถิติของประเทศ และมีหน้าที่ในการจัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินงานทางสถิติของหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการพัฒนาประเทศและความต้องการใช้ข้อมูลสถิติของทุกภาคส่วนที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา

ในการนี้ สสช. จึงได้จัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 – 2558 เป็นแผนแม่บทฉบับแรกนับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 มีเป้าประสงค์ที่จะพัฒนาระบบสถิติของประเทศให้เข้มแข็งและก้าวหน้าอย่างเป็นระบบ กระบวนการจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติฯ จึงให้ความสำคัญกับการแสวงหาความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานภาครัฐทุกสังกัดซึ่งมีบทบาทเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้ใช้สถิติที่สำคัญ และการระดมข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้แผนแม่บทระบบสถิติฯ ฉบับนี้เป็นจุดเริ่มต้นของความร่วมมือและการประสานงานในการผลักดันให้ข้อมูลสถิติเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างมีคุณภาพ

สสช. หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 – 2558 ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ นักวิจัย ภาคเอกชนและภาคประชาชน สสช. ขอบพระคุณในความร่วมมืออย่างดีจากหน่วยงานทุกแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารทุกกระทรวงที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบสถิติของประเทศ และมีเป้าหมายร่วมกันในการดำเนินการให้ระบบ

สถิติประเทศไทยพัฒนาเป็นมาตรฐานเดียวกับสากลและร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศแบบบูรณาการและแบบมีส่วนร่วมต่อไป

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

กันยายน 2553

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	**ก**
Executive Summary	**จ**
ส่วนที่ 1 การจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย	**1**
บทที่ 1 กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย	3
บทที่ 2 การพัฒนาระบบข้อมูลสถิติจากประสบการณ์นานาชาติ	13
บทที่ 3 การวิเคราะห์ความต้องการข้อมูลสถิติของประเทศไทย	27
บทที่ 4 การประมวลจุดอ่อนและจุดแข็งของระบบสถิติในปัจจุบัน	41
ส่วนที่ 2 แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย	**49**
บทที่ 5 วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสถิติ	51
บทที่ 6 แผนปฏิบัติการ	65
บทที่ 7 งบประมาณและการติดตามผล	87
บรรณานุกรม	**89**

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1 การจัดสาขาสถิติตาม ACC 30

ตารางที่ 3.2 การแบ่งสาขาสถิติตามธนาคารโลก 32

ตารางที่ 3.3 ความต้องการข้อมูลสถิติ 38

ตารางที่ 5.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพ 56

ตารางที่ 5.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาข้อมูลสถิติให้มีมาตรฐาน 58

ตารางที่ 5.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การให้บริการข้อมูลสถิติอย่างทั่วถึง 59

ตารางที่ 6.1 แผนการปฏิบัติงาน 84

ตารางที่ 7.1 งบประมาณและบุคลากร 87

บทสรุปผู้บริหาร

ประเทศไทยเริ่มมีการดำเนินงานเกี่ยวกับสถิติของประเทศมาประมาณ 100 ปี โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นหน่วยสถิติกลางผลิตสถิติในแทบทุกสาขาโดยส่วนใหญ่เป็นสถิติจากการสำรวจ นอกจากนั้นยังมีหน่วยงานภาครัฐจำนวนมากที่ผลิตสถิติจากระบบการรายงานงานทะเบียน โดยส่วนใหญ่เป็นสถิติที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและการดำเนินงานของหน่วยงาน จนถึงปัจจุบันมีการผลิตสถิติ ในเกือบทุกสาขาโดยหน่วยงานภาครัฐจำนวนมาก แม้ว่าการผลิตสถิติภายใต้ระบบดังกล่าวมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็เป็นการพัฒนาที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เป็นการพัฒนาเพื่อตอบสนองประโยชน์ในการใช้งานของแต่ละหน่วยงานซึ่งมีข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ ฯลฯ แตกต่างกันไป ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำด้านมาตรฐานและคุณภาพของงานด้านสถิติ และในบางกรณีก็มีความซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองในการดำเนินงาน

พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้ สำนักงานสถิติแห่งชาติ มีหน้าที่จัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินงานทางสถิติของหน่วยงานภาครัฐ ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการพัฒนาประเทศ สำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้ร่วมกับหน่วยงานระดับกระทรวงทุกแห่งจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย โดยเน้นกระบวนการหารือและการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

จากการวิเคราะห์ลักษณะปัจจัยภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ของระบบสถิติในปัจจุบัน สามารถสรุปเป็นแนวทางในการจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยได้ดังนี้

- ใช้พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 สร้างความชัดเจนเชิงนโยบายด้านระบบข้อมูลสถิติของประเทศ
- ใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ในการผลิตและให้บริการ
- พัฒนาคุณภาพโดยการยกระดับมาตรฐานข้อมูล และพัฒนาประสิทธิภาพโดยการลดความซ้ำซ้อน และลดภาระงาน
- สร้างเครือข่ายกับทุกภาคส่วน
- ส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์ข้อมูลมากขึ้น
- พัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบงานข้อมูลสถิติ

วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์สำหรับแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 มีดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์

"ประเทศไทยมีระบบสถิติที่ทุกหน่วยงานร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดสถิติทางการที่ใช้ในการพัฒนาประเทศ"

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์

1. ประเทศไทยมีสถิติทางการ
2. มีระบบสถิติที่ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ
3. มีการพัฒนาบุคลากรด้านสถิติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาข้อมูลสถิติให้มีมาตรฐาน

เป้าประสงค์

1. มีนโยบายด้านข้อมูลสถิติระดับกระทรวง
2. ประเทศมีการผลิตข้อมูลสถิติที่ได้มาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การให้บริการข้อมูลสถิติอย่างทั่วถึง

เป้าประสงค์

1. ประชาชนมีความเท่าเทียมกันในการได้ใช้ข้อมูล
2. มีการใช้ข้อมูลสถิติทางการอย่างกว้างขวาง

ทั้งนี้เงื่อนไขความสำเร็จที่สำคัญของการดำเนินการตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ คือ ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจัยสำคัญที่สุดคือการที่ผู้บริหารเล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ของข้อมูลสถิติ

ในการพัฒนาประเทศและพัฒนาองค์กร การขาดงบประมาณและบุคลากรก็เป็นความเสี่ยงที่อาจทำให้การดำเนินงานล่าช้าหรือไม่ประสบผลสำเร็จ การจัดทำแผนงาน แผนงบประมาณและแผนพัฒนาบุคลากรที่ชัดเจนและการติดตามผล การทบทวนและปรับปรุงแผนแม่บทระบบสถิติฯ หลังจากเริ่มดำเนินงานแล้วเป็นระยะเวลา 2 ปี เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยจัดการกับความเสี่ยงเหล่านี้

Executive Summary

Thailand has developed a national statistical system for over a century. The National Statistical Office (NSO), the central statistical organization, produces basic statistics from surveys in almost all sectors. A number of government agencies also produce statistics, largely administrative data from their reporting, registration system. At present, a large number of government agencies are involved in producing statistics. Over time, this system has become rather fragmented, without a shared vision and direction. Each agency produces statistics largely to meet the agency's demand, and each has different human resource and financial constraints. This has resulted in inconsistencies in terms of statistical standards and quality, and in some cases, overlapping and redundancy.

The Statistics Act 2007 states that it is the obligation of NSO to develop a statistical master plan for all government agencies to ensure that Thailand's statistical development supports national policies and development plans. The NSO, in collaboration with all line ministries, has therefore developed Thailand's first Statistical Master Plan (TSMP) 2011-2015. The drafting process was based on participation of line ministries and consultation with other stakeholders.

A SWOT analysis of Thailand's statistical system provides a set of guidelines for TSMP (2011-2015) as follow:

- Use the Statistics Act 2007 to establish clear policies on statistical development,
- Make effective use of technology in statistical production, dissemination and services,
- Improve quality by upgrading the standard and quality of statistics, and enhance efficiency by minimizing redundancy and workload,
- Network and expand collaboration with all sectors/parties,
- Promote the use of statistics, and
- Develop the capacity of statistical teams and units.

The TSMP 2011-2015 is based on the following vision and strategies.

Vision

"Thailand's statistics represent a joint effort of all government agencies that are driven by a shared goal to develop Office Statistics to guide and support national development".

Strategy 1 Efficient management of the statistical system

Goals:
1. Thailand has Official Statistics.
2. Thailand has a statistical system of high standard and efficiency.
3. Thailand has a system to develop statistical teams and units.

Strategy 2 Standardized statistical production

Goals:
1. There are policies on statistical data at Ministerial level.
2. Thailand produces statistical data in accordance with the quality standards.

Strategy 3 Equal access to statistical data

Goals:
1. People have equal access to statistical data.
2. Official Statistics are widely used.

Critical success factor for the TSMP 2011-2015 is collaboration from line ministries which depends largely on the

perception of the high-level executives on the significance and usefulness of statistical data in national development as well as in the development of their agencies. Budget constraint and shortage of personnel constitute other risks that may delay or hinder the implementation of the TSMP. A clear work plan, budget plan, and human resource development plan, and the monitoring and review of the TSMP after two years of implementation should help minimizing these risks.

ส่วนที่ 1

การจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย

บทที่ 1

กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย

ประเทศไทยเริ่มมีการดำเนินงานเกี่ยวกับสถิติของประเทศประมาณ 100 ปี ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 และได้มีพัฒนาการเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีสำนักงานสถิติแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นหน่วยสถิติกลางของประเทศไทยมาเป็นเวลากว่า 40 ปี ในช่วงเวลาที่ผ่านมา สำนักงานสถิติแห่งชาติมุ่งเน้นการผลิตข้อมูลสถิติในภาพรวมของประเทศ (Macro) โดยจัดทำสำมะโนและสำรวจเพื่อตอบสนองความต้องการข้อมูลระดับประเทศ นอกจากงานด้านการผลิตข้อมูลสถิติแล้ว สำนักงานสถิติแห่งชาติยังมีหน้าที่จัดทำมาตรฐานสถิติ พัฒนางานสถิติของหน่วยงานราชการและเอกชน และประสานงานด้านสถิติของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าประเทศไทยใช้ระบบสถิติแบบกระจายงานในลักษณะที่หน่วยงานของรัฐสามารถมีหน่วยสถิติ เพื่อผลิตสถิติตามความต้องการของหน่วยงาน โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการบริหารระบบสถิติของประเทศ และในการปฏิบัติภารกิจดังกล่าว พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีหน้าที่จัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินงานทางสถิติของหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการพัฒนาประเทศ

การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ รัฐบาลจำเป็นต้องมีข้อมูลด้านต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ วางแผน และติดตามความก้าวหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “องค์ความรู้จากสถิติที่เกี่ยวกับสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อการจัดทำนโยบายและ

แผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และแผนบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่อติดตามประเมินผลการดำเนินนโยบายต่างๆ” กระทรวงและหน่วยงานต่างๆ ก็จำเป็นต้องมีองค์ความรู้จากสถิติเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อจัดทำ “เป้าหมาย แผนการดำเนินการ แผนงบประมาณ และแผนจัดสรรทรัพยากร และติดตามการดำเนินงานของหน่วยงาน” ในภาคเศรษฐกิจ เอกชนต้องการทราบ “ข้อมูลสถิติที่เกี่ยวกับธุรกิจและการลงทุน การจ้างแรงงาน และกำลังซื้อของประชาชน” นักวิชาการสถิติจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ในการศึกษาวิจัยของภาครัฐและเอกชน ส่วนประชาชนทั่วไปก็ใช้ความรู้เกี่ยวกับสถิติ เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการดำรงชีพของตนเองและครอบครัว ดังแสดงในรูปที่ 1

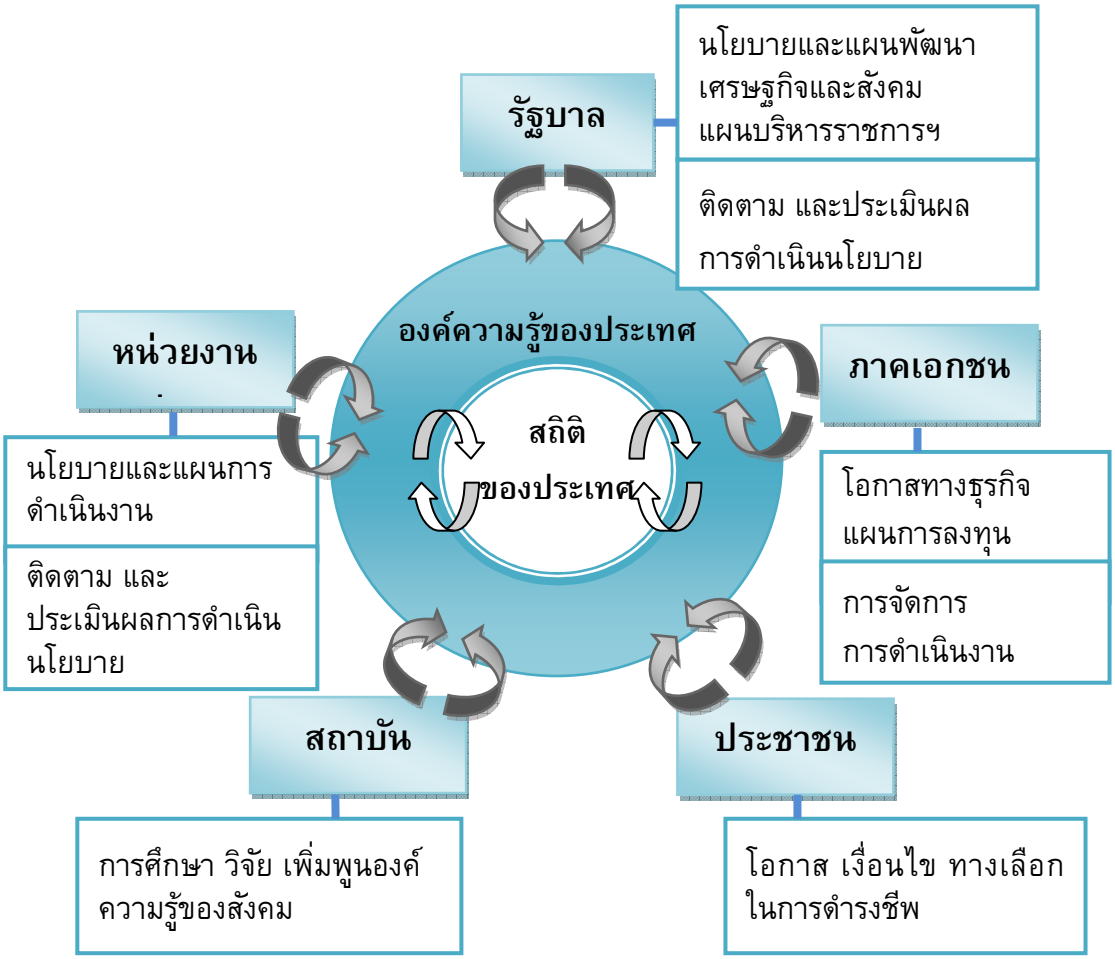

รูปที่ 1 ผังแสดงความสำคัญของสถิติต่อทุกภาคส่วนของสังคม

การที่สังคมไทยจะมีการพัฒนาประเทศในทิศทางที่ดีนั้น จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการระบบสถิติของประเทศ และแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงได้ร่วมกับหน่วยงานของรัฐทุกกระทรวงจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 – 2558 โดยจัดให้มีกระบวนการหารือกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และในที่สุดมีความเห็นร่วมกันที่จะนำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 – 2558 เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบและสามารถนำไปปฏิบัติงานให้เป็นรูปธรรม

1.1 นิยาม

Columbia Encyclopedia ได้ให้คำจำกัดความของ “สถิติ (Statistics) ว่าเป็นศาสตร์ของการเก็บข้อมูลตามความเป็นจริงของสิ่งต่างๆ และจัดหมวดหมู่ของข้อมูลตามคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องแล้วกำหนด ค่าตัวเลขที่เป็นตัวแทนแสดงถึงคุณลักษณะนั้นๆ เช่น ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น” (The science of collecting and classifying a group of facts according to their relative number and determining certain values that represent characteristics of the group[1])

พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 ให้คำจำกัดความว่า สถิติ หมายถึง ข้อความหรือตัวเลขที่แสดงผลที่ประมวลจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ ดังนั้นสถิติจึงเป็นฐานที่สำคัญในการสร้างองค์ความรู้ที่มีความสำคัญต่อทุกภาคส่วนของสังคม ในการจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 – 2558 ได้กำหนดนิยามของสถิติ เพื่อให้เกิดความชัดเจนสำหรับทุกๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สถิติทางการ (Official Statistics) หมายถึง ข้อความหรือตัวเลขที่เป็นตัวแทนแสดงถึงคุณลักษณะของสิ่งต่างๆ ในประเทศ ที่ประมวลตามความเป็นจริงจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ตามหลักวิชาการทางสถิติ และเป็นสถิติที่มีความสำคัญต่อการใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาประเทศ

---

[1] J. F. Freund, *Modern Elementary Statistics* (1988); D. S. Moore and G. P. McCabe, *Introduction to the Practice of Statistics* (1989); D. H. Sanders, *Statistics* (1989); http://columbia.thefreedictionary.co./statistics; Columbia Encyclopedia

สำหรับประเทศไทยในระยะแรก ได้กำหนดคุณสมบัติของสถิติทางการไว้ ดังนี้

1) สถิติที่ใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาประเทศ
2) สถิติที่มีการผลิตอย่างต่อเนื่อง โดยหน่วยงานที่มีความพร้อม
3) สถิติที่มาจากระบบการผลิต ที่ถูกต้องตามมาตรฐาน การจัดหมวดหมู่ และมาตรฐานคุณภาพ ที่กำหนด
4) สถิติที่รับรองให้ใช้เป็นข้อมูลอ้างอิง (Reference) สำหรับประเทศไทย

หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถิติทางการ

1) ข้อมูลที่ประเทศมีความจำเป็นต้องมีเพื่อใช้ในการพัฒนา
2) หน่วยงานที่มีกฎหมาย กฎกระทรวง รองรับให้เป็นผู้ผลิตข้อมูล
3) หน่วยงานที่มีการจัดทำสถิติในเรื่องนั้นๆ อย่างต่อเนื่อง
4) หน่วยงานที่มีความพร้อมในการพัฒนาคุณภาพข้อมูลเพื่อให้เกิดสถิติทางการ

การจัดทำสถิติทางการต้องอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ ในภาครัฐและผ่านกระบวนการมอบหมายงานจากคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน และต้องยึดหลักการพื้นฐาน 10 ประการขององค์การสหประชาชาติ

สถิติทางการได้มาจากวิธีการเก็บรวบรวมจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

1) จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรของสิ่งนั้นๆ
2) จากการทำสำมะโนของสิ่งนั้นๆ

3) จากงานทะเบียนที่ได้จากการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ[2]

ระบบสถิติของประเทศไทย หมายถึง องค์กร หน่วยงาน โครงสร้างการทำงาน กฎระเบียบและเครื่องมือต่างๆ และการปฏิบัติงานร่วมกันขององค์กรและหน่วยงานเพื่อให้เกิดงานเกี่ยวกับสถิติสำหรับประเทศไทย

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย หมายถึง แผนเกี่ยวกับทิศทาง เป้าหมายหลัก ยุทธศาสตร์ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดสถิติทางการที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อประโยชน์ในการกำหนด ดำเนินงาน และประเมินนโยบายของประเทศ

1.2 ความสำคัญของสถิติทางการ

ประเทศไทยมีประชากรจำนวนมากและมีความหลากหลาย ทั้งในด้านถิ่นฐานที่อยู่ วิถีชีวิต ความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ทำให้เกิดมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และความเป็นอยู่ของประชาชนที่ซับซ้อน การกำหนดนโยบายบริหารประเทศ ด้านต่างๆ จึงจำเป็นจะต้องมีข้อมูลสถิติที่จะช่วยให้บุคคล องค์กรต่างๆ และภาครัฐสามารถเข้าใจถึงความเป็นไปในด้านต่างๆ ของประเทศอย่างแท้จริง ยิ่งไปกว่านั้นความเจริญทางเทคโนโลยีและวิถีการดำเนินชีวิตของ

---

[2] งานทะเบียนมีทั้งประเภทที่มีระบบการจัดเก็บ และการจัดการที่ชัดเจน และอีกประเภท คือ มีการจัดเก็บเป็นรูปรายงานหรือการบันทึก ซึ่งอาจจะมีการทำเป็นประจำหรือเป็นการเฉพาะกิจ ในการจัดทำสถิติทางการควรมีการกำหนดให้ชัดเจนว่าข้อมูลจากงานทะเบียนประเภทใดบ้างที่สามารถนำมาใช้ได้ อย่างไรก็ดี ในประเทศที่งานทะเบียนยังไม่สามารถพัฒนาให้เป็นระบบได้ อาจจะมีการอนุโลมให้ใช้ข้อมูลจากรายงานหรือการบันทึกไปก่อน แต่ควรมีการพัฒนาข้อมูลเหล่านั้นให้เป็นระบบที่มีมาตรฐานดีขึ้น

ประชาชนและสังคมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นข้อมูลสถิติทางการจะต้องครอบคลุมเพียงพอที่จะสร้างความเข้าใจต่อสภาวการณ์ของสิ่งต่างๆ และจะต้องมีความทันสมัยและทันเวลาต่อการตัดสินใจเชิงนโยบาย

สถิติทางการเป็นส่วนหนึ่งของระบบข้อมูลสถิติที่จะขาดเสียไม่ได้ของสังคมประชาธิปไตยมีหน้าที่ให้บริการข้อมูลในด้านเศรษฐกิจ ประชากร สังคม และสิ่งแวดล้อมต่อรัฐบาลและประชาชน หน่วยงานสถิติของประเทศพึงเคารพต่อสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลสถิติ ความรู้ที่เป็นประโยชน์ตามความเป็นจริง โดยมุ่งเน้นให้สถิติทางการเป็นสถิติที่มีความน่าเชื่อถืออย่างสูงของประเทศ

1.3 หลักการจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย

คณะเลขาธิการ The Partnership in Statistics for Development in the 21st Century (PARIS 21) Secretariat ของ UNDP ได้เสนอแนะแนวทางและขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของชาติในการพัฒนาสถิติ (National Strategies for the Development of Statistics - NSDS) และการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ว่าควรจะประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1) การจัดให้มีกลไก และกระบวนการในการปรึกษาหารือและการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ทั้งผู้ผลิต และผู้ใช้ข้อมูลสถิติ
2) การประเมินสถานะ และขีดความสามารถของระบบสถิติและความคาดหวัง ของผู้ใช้บริการในปัจจุบัน

3) การกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมาย สำหรับสถิติของประเทศที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง

4) การกำหนดแผนยุทธศาสตร์และลำดับความสำคัญของกิจกรรมต่างๆ ที่จะแก้ไขอุปสรรคต่างๆ เพื่อบรรลุตามเป้าหมาย และทำให้วิสัยทัศน์เป็นจริง

5) การกำหนดแผนปฏิบัติการในรายละเอียดของกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งกำหนดเวลา และแผนการเงิน ที่จะดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ให้ประสบผลสำเร็จตามต้องการ

6) การกำหนดกลไกและกระบวนการในการติดตามและประเมินผลความก้าวหน้า ของการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์

การจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย จึงเริ่มจากการศึกษาสถานการณ์และสมรรถนะของระบบสถิติในปัจจุบัน รวมทั้งขีดความสามารถความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมาเปรียบเทียบกับความต้องการบริการข้อมูลสถิติของประเทศ เพื่อที่จะเสนอแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการของสถิติทางการที่เหมาะสมที่สุดสำหรับประเทศไทย นอกจากนี้ ได้ทำการศึกษาระบบสถิติของประเทศต่างๆ เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส และหลายประเทศในเอเชีย เพื่อใช้เป็นข้อมูลและประสบการณ์ในการเรียนรู้ทั้งข้อดีและข้อเสีย และเป็นตัวอย่างสำหรับประเทศไทย กระบวนการจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ดังแสดงในรูปที่ 2

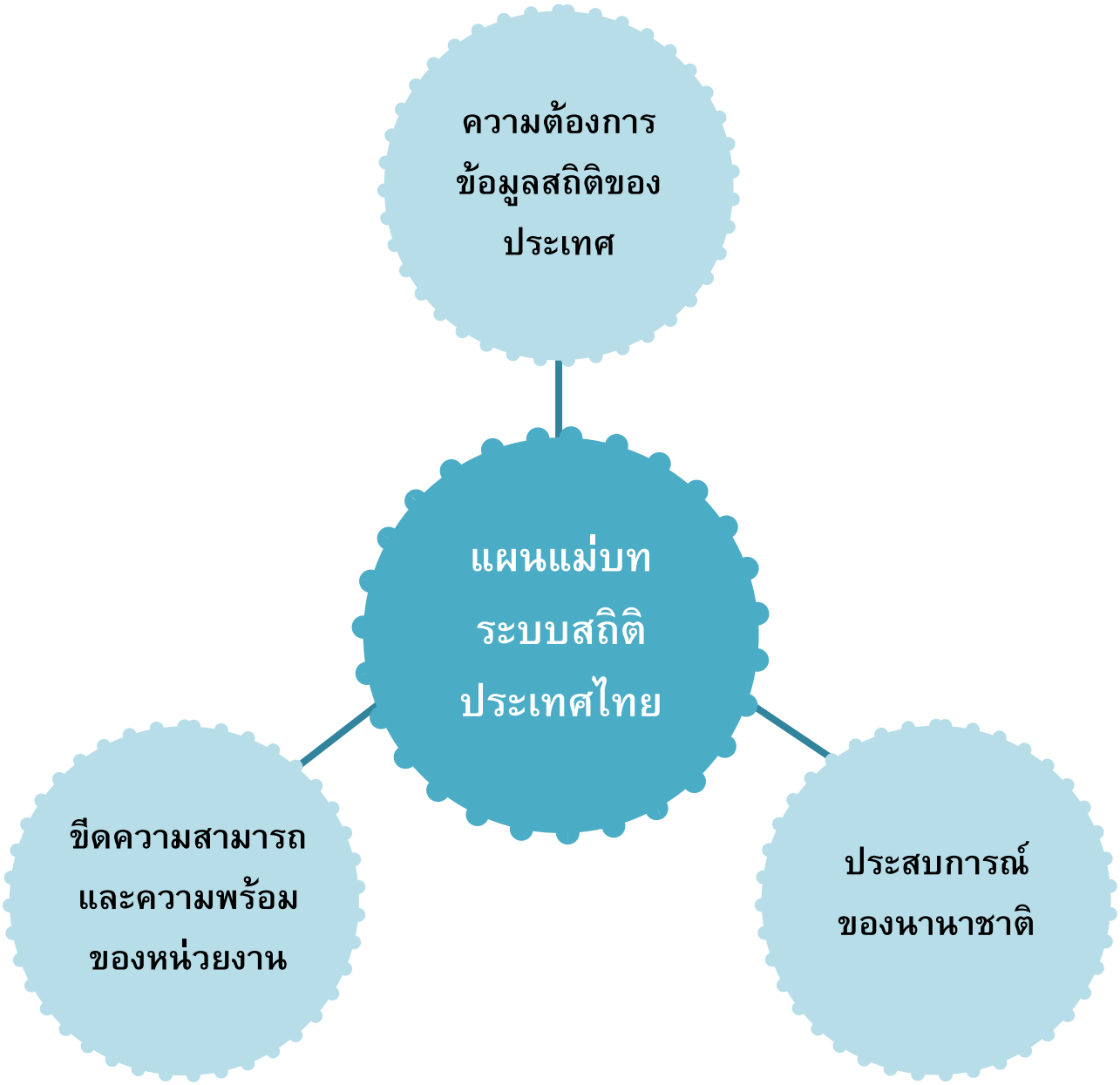

รูปที่ 2 ผังการจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย

บทที่ 2

การพัฒนาระบบข้อมูลสถิติจากประสบการณ์นานาชาติ

2.1 การพัฒนาระบบข้อมูลสถิติตามข้อเสนอขององค์การระหว่างประเทศ

ในปัจจุบันไม่เพียงแต่ประเทศไทยที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบข้อมูลสถิติของประเทศ นานาประเทศ และองค์การระหว่างประเทศได้มีความพยายามที่จะปรับปรุงและให้การสนับสนุนประเทศต่าง ๆ ที่ต้องการพัฒนาระบบสถิติโดยได้มีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ดังนี้

The Partnership in Statistics for Development in the 21st Century (PARIS 21)[3] ได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบสถิติว่าควรจะยึดถือความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล (Demand - Driven) ความต้องการข้อมูลของประเทศ โดยคำนึงถึงสมรรถนะของระบบสถิติในปัจจุบัน และศักยภาพในการพัฒนาของประเทศ โดยนโยบายของรัฐจะต้องพร้อมที่จะสนับสนุนการพัฒนา (Advocacy) ดังกล่าว มีกรอบ กฎระเบียบและกฎหมายที่เอื้ออำนวย และมีบุคลากรและงบประมาณที่เพียงพอ ดังนั้นกลยุทธ์และเป้าหมายในการพัฒนาระบบสถิติของแต่ละประเทศจึงเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละประเทศไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความ

---

[3] ตั้งขึ้นในเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 โดยองค์การสหประชาชาติ คณะกรรมาธิการยุโรป องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา กองทุนการเงินระหว่างประเทศ และธนาคารโลก มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาวัฒนธรรมของการใช้ข้อมูลในการกำหนดและดำเนินนโยบายของรัฐ โดยส่งเสริมให้ประเทศที่มีรายได้ต่ำและปานกลางจัดทำยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาข้อมูลสถิติของประเทศ

ต้องการข้อมูลสถิติและขีดความสามารถและความเหมาะสมของแต่ละประเทศนั้นๆ

นอกจากโครงการ PARIS 21 แล้ว ส่วนงานสถิติขององค์การสหประชาชาติได้จัดทำและเสนอแนะหลักการพื้นฐานของสถิติที่เป็นทางการ (Fundamental Principles of Official Statistics) เพื่อให้ประเทศสมาชิกนำไปใช้ โดยได้มีการหารือกับประเทศสมาชิกต่างๆ และได้บรรลุข้อตกลงร่วมกันในปี พ.ศ. 2535 ต่อมาคณะกรรมาธิการยุโรปมีการตกลงในการประชุม The Working Group of Statistical Experts ซึ่งแต่งตั้งโดย Committee on Statistics of the Economic and Social Commission for Asia and Pacific ที่กรุงเทพฯ ในปี 2536 และในการประชุม Conference of African Planners, Statisticians and Demographers ที่ Addis Ababa ปี พ.ศ. 2537 ประเทศสมาชิกต่างๆ ได้ตกลงว่าควรใช้หลักการดังแสดงในรูปที่ 3 ในการพัฒนาระบบสถิติทางการของทุกประเทศ

รูปที่ 3 หลักการพื้นฐาน 10 ประการของสถิติทางการ

หลักการดังกล่าวนี้ไม่เพียงแต่จะเป็นหลักการที่เสนอโดยองค์การสหประชาชาติเท่านั้น ธนาคารโลกในโครงการ Statistical Capacity Building (STATCAP) ภายใต้กองทุน Trust Fund for Statistical Capacity Building (TFSCB) และโครงการภายใต้ชื่อเดียวกันของสหภาพยุโรป (European Union - EU) ก็ใช้หลักการเดียวกันในการให้การสนับสนุนประเทศสมาชิกในการพัฒนาระบบสถิติ

นอกจากนี้ ภายใต้โครงการ General Data Dissemination System (GDDS) และโครงการ Special Data Dissemination System (SDDS) กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund - IMF) ได้เสนอแนะให้ประเทศสมาชิกต่างๆ จัดให้มีข้อมูลสถิติและให้เผยแพร่ต่อสาธารณะทั้งในประเทศและนานาชาติ โดยเน้นหลักการจัดทำข้อมูลสถิติดังนี้

1) คุณสมบัติของข้อมูล (Data Characteristics) ประกอบด้วย ความครอบคลุม (Coverage) ความถี่ในการรวบรวมข้อมูล (Periodicity or Frequency of Compilation) และความทันเวลา (Timeliness)
2) คุณภาพของข้อมูล (Quality)
3) ความยาก ง่าย สำหรับผู้ใช้ ในการเข้าถึงข้อมูล (Access)
4) ความถูกต้อง เป็นกลาง และปราศจากการแทรกแซง (Integrity)

เนื่องจากหลักการของกองทุนการเงินระหว่างประเทศและหลักการพื้นฐาน 10 ประการของสถิติทางการนั้นสอดคล้องกัน ในการจัดทำสถิติทางการตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย จึงยึดตามหลักการ

พื้นฐาน 10 ประการของสถิติทางการ ซึ่งเป็นหลักการที่ประมวลจากผู้เชี่ยวชาญ และประสบการณ์ของประเทศต่างๆ

2.2 ระบบสถิติของประเทศต่าง ๆ

ประเทศต่างๆ ให้ความสำคัญกับข้อมูลสถิติ และการจัดระบบสถิติตามความพร้อมและความเหมาะสมของประเทศ โดยทั่วไประบบสถิติของประเทศต่างๆ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ระบบสถิติแบบองค์กรเดี่ยว (Statistical System with Single Agency) และระบบสถิติแบบหลายองค์กร (Statistical System with Multiple Agency)

2.2.1 ระบบสถิติแบบองค์กรเดี่ยว (Statistical System with Single Agency)

ระบบสถิติแบบองค์กรเดี่ยว หมายถึง ระบบสถิติของประเทศที่มีหน่วยสถิติเพียงองค์กรเดียว และองค์กรนี้ดำเนินงานด้านสถิติอย่างเป็นทางการ โดยหน่วยงานอื่นๆ ของประเทศอาจไม่มีส่วนร่วมหรือมีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อยอย่างไม่เป็นทางการ องค์กรที่เป็นหน่วยสถิติดังกล่าวมักจะเรียกว่า สำนักงานสถิติแห่งชาติ (National Statistical Office) ซึ่งมักจะเป็นหน่วยงานระดับกรมขึ้นกับหน่วยงานระดับกระทรวงที่ทำหน้าที่ด้านนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

สำนักงานสถิติแห่งชาติในประเทศเหล่านี้ ส่วนใหญ่รับผิดชอบการผลิตข้อมูลสถิติจากการทำสำมะโนและการสำรวจขนาดใหญ่ระดับประเทศ เพื่อให้บริการข้อมูลภาพรวมของประเทศในด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานสถิติแห่งชาติเหล่านี้ถูกกำหนดบทบาทให้เป็นผู้ผลิตสถิติ เพื่อสนองความต้องการ

ระดับนโยบายของประเทศ จึงมีการดำเนินงานเพียงองค์กรเดียว โดยหน่วยงานอื่น มีส่วนร่วมน้อยมาก ประเทศที่ใช้ระบบสถิติแบบนี้ มักเป็นประเทศกำลังพัฒนาซึ่งมีการดำเนินการด้านสถิติค่อนข้างจำกัด เช่น ประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย เป็นต้น

2.2.2 ระบบสถิติแบบหลายองค์กร (Statistical System with Multiple Agency)

ระบบสถิติแบบหลายองค์กร หมายถึง ระบบสถิติที่มีหลายหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยสถิติของประเทศ โดยมักจะมีหน่วยสถิติกลางทำหน้าที่ กำกับ หรือประสาน การดำเนินงานของหน่วยสถิติต่างๆ เพื่อให้เกิดการผลิตสถิติของประเทศที่ครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นมาตรฐานเดียวกันและไม่ซ้ำซ้อนกัน หน่วยสถิติต่างๆ ที่ดำเนินงานในระบบหลายองค์กรนี้ มักจะเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานราชการหรือองค์กรอิสระทั่วไปที่ปฏิบัติงานด้านข้อมูลที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามปกติของหน่วยงานและได้รับการยอมรับหรือมอบหมาย (Designated) ให้เป็นหน่วยสถิติอย่างเป็นทางการภายใต้ระบบสถิติแห่งชาติของประเทศ หน่วยสถิติเหล่านี้จึงต้องปฏิบัติภารกิจใน 2 ด้าน คือ นอกจากจะต้องตอบสนองต่อหน่วยงานต้นสังกัดของตนแล้ว จะต้องตอบสนองต่อระบบสถิติแห่งชาติด้วย

หัวใจของระบบสถิติแบบหลายองค์กร ได้แก่ ความสามารถของหน่วยสถิติกลางที่จะประสานงานหรือกำกับการดำเนินงานของหน่วยสถิติทั้งหมดในระบบให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ในการนี้บางประเทศจะอาศัยการปฏิบัติงานของหน่วยสถิติกลางโดยตรง ในขณะที่บางประเทศมีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับสูง เพื่อกำกับหรือประสานงานในระบบสถิติ

เพราะหน่วยสถิติกลาง อาจไม่มีอำนาจหรือน้ำหนักเพียงพอที่จะจัดการให้หน่วยงานอื่นๆ ปฏิบัติตามที่ระบบสถิติต้องการได้

จากการที่ระบบสถิติแบบหลายองค์กรนี้ เป็นระบบที่สามารถช่วยให้มั่นใจได้ว่า ประเทศจะมีสถิติได้อย่างครบถ้วนทุกด้าน มีระบบการผลิตสถิติที่มีคุณภาพ ประเทศส่วนใหญ่ในโลกจึงนิยมใช้ระบบนี้หรือพยายามพัฒนาระบบนี้ ประเทศที่มีการพัฒนาระบบสถิติประเทศไทยมาเป็นเวลานานมักจะใช้ระบบหลายองค์กร โดยมีการพัฒนารูปแบบการบริหารและการประสานงานแตกต่างกันออกไปเป็นหลายรูปแบบ ดังนี้

1) ระบบสถิติแบบรวมศูนย์ เป็นรูปแบบการจัดการระบบสถิติ โดยเน้นให้หน่วยสถิติกลางผลิตสถิติส่วนใหญ่ของประเทศและเป็นแกนนำให้หน่วยงานอื่นๆ ที่มีการผลิตสถิติให้ดำเนินการตามมาตรฐานที่กำหนด และพยายามเชื่อมโยงข้อมูลสถิติที่มีการผลิตทั้งหมดเข้าด้วยกัน เพื่อให้หน่วยสถิติกลางทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลสถิติอย่างเป็นทางการของประเทศในลักษณะรวมศูนย์ ตัวอย่างประเทศที่ใช้ระบบนี้ ได้แก่ ประเทศออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ เป็นต้น

2) ระบบสถิติแบบกระจายงานโดยการมอบหมายงาน เป็นระบบสถิติแบบหลายองค์กรที่มีการกระจายงานด้านสถิติให้กับหน่วยงานต่างๆ โดยการมอบหมายงานจากสำนักงานสถิติกลางโดยอาศัยอำนาจทางกฎหมาย ประเทศที่เป็นตัวอย่างของระบบดังกล่าว ได้แก่ ประเทศฟิลิปปินส์ สวีเดน และสิงคโปร์ เป็นต้น

3) ระบบสถิติแบบกระจายงานโดยการทำข้อตกลง เป็นระบบสถิติแบบกระจายงาน ที่ไม่ใช้กฎหมายในการแบ่งหรือมอบหมายงานให้หน่วยสถิติต่างๆ แต่เป็นการกระจายงานในลักษณะที่มีการปรึกษาหารือ และตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยสถิติต่างๆ และ

หน่วยสถิติกลางหรือสถาบันกลางของประเทศ ตัวอย่างของประเทศที่มีการบริหารระบบสถิติในลักษณะนี้ ได้แก่ ประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส และเกาหลีใต้ เป็นต้น

4) ระบบสถิติแบบกระจายงานโดยการประสานงานตามความพร้อม เป็นลักษณะการกระจายงานอย่างง่ายๆ โดยหน่วยงานต่างๆ อาจมีหน่วยสถิติของตนเองดำเนินการอย่างค่อนข้างอิสระ และมีการประสานงานกับหน่วยสถิติกลางของประเทศ แต่ยังไม่มีการควบคุมการผลิต และเผยแพร่ข้อมูลสถิติของประเทศอย่างจริงจัง ประเทศที่มีลักษณะเช่นนี้มักจะเป็นประเทศที่มีเพียงสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ส่วนใหญ่จะดำเนินการผลิตสถิติโดยเน้นการสำรวจเพียงหน่วยงานเดียว หน่วยงานอื่นอาจมีการผลิตสถิติแต่เป็นเพียงส่วนน้อยและอาจยังไม่มีการประสานงานกัน และเริ่มต้นที่จะขยายความครอบคลุมของระบบสถิติของประเทศจึงได้ริเริ่มที่จะชักชวนหน่วยงานต่างๆ ให้เข้ามาร่วมมือกัน อาจกล่าวได้ว่าเป็นช่วงแรกของการพัฒนาระบบสถิติของประเทศนั่นเอง ตัวอย่างของประเทศที่มีลักษณะเช่นนี้ ได้แก่ ประเทศแอฟริกา เป็นต้น

5) ระบบสถิติแบบกระจายงานตามพื้นที่ เป็นระบบสถิติที่กระจายงานให้กับ หน่วยงานสถิติในภูมิภาคดำเนินการด้านสถิติทั้งหมดภายในภูมิภาคของตน โดยมีหน่วยสถิติกลางของประเทศทำหน้าที่ประสานงานและรวบรวมสถิติจากภูมิภาคต่างๆ มารวบรวมให้เป็นสถิติภาพรวมของประเทศ ประเทศที่มีการใช้ระบบสถิติในลักษณะนี้ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น

บทสรุป จากประสบการณ์ของประเทศต่างๆ ที่ได้กล่าวถึงตามข้างต้น และประสบการณ์ของ UN และองค์การระหว่างประเทศต่างๆ

กล่าวได้ว่าประเทศส่วนใหญ่ในโลกกำลังพยายามพัฒนาระบบสถิติของตนไปในแนวทางที่คล้ายกัน สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1) ประเทศต่างๆ เดิมมีหน่วยสถิติกลางหรือสำนักงานสถิติแห่งชาติทำหน้าที่ผลิตสถิติพื้นฐานของประเทศเป็นหลัก และต่อมาได้พยายาม**ขยายความครอบคลุมของระบบสถิติ**โดยรวบรวมสถิติจากหน่วยงานอื่นๆ เข้ามารวมอยู่ในระบบสถิติของประเทศ ทำให้หน่วยสถิติกลางต้องมีภารกิจด้านการเป็นหน่วยประสานงานกลางเพิ่มเติมขึ้นมาจากเดิมที่มีการผลิตสถิติเพียงประการเดียว

2) ประเทศต่างๆ ยอมรับให้**หน่วยสถิติ**ของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในภาครัฐ องค์กรอิสระและภาคเอกชนมีบทบาทในการผลิตสถิติของประเทศเพิ่มเติมจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ อย่างไรก็ตามสำนักงานสถิติแห่งชาติยังคงเป็นหน่วยงานหลักที่มีความเชี่ยวชาญและมีการผลิตสถิติโดยเฉพาะสถิติจากการสำรวจและ/หรือสถิติจากการสำมะโน

3) ประเทศต่างๆ พยายามมุ่งเน้นหลักการให้มีข้อมูลสถิติอย่างเป็นทางการ ซึ่งอาจเรียกว่า **“สถิติทางการ (Official Statistics)”** หมายถึง สถิติที่ผลิตโดยหน่วยงานของรัฐภายใต้ระบบสถิติของประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นสถิติที่มีความสำคัญที่จะต้องอยู่ภายใต้ความควบคุมทั้งในด้านการประสานงานการผลิต มาตรฐานคุณภาพ และการจัดหมวดหมู่ ทั้งนี้โดยยอมรับว่าหน่วยงานต่างๆ ของรัฐอาจมีการผลิตข้อมูลสถิติจำนวนมากตามแต่นโยบายและความจำเป็นในการดำเนินงานของหน่วยงาน แต่มีเพียงสถิติทางการเท่านั้นที่ถือว่าอยู่ภายใต้ระบบสถิติอย่างเป็นทางการของประเทศ หลักการนี้จะทำให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานของระบบสถิติมากขึ้น

4) ประเทศต่างๆ เริ่มให้ความสำคัญและพยายามวางระบบการนำ**ข้อมูลการบริหารงาน (Administrative Records)** ของหน่วยงานต่างๆ มาประมวลเป็นสถิติทางการ เพิ่มจากเดิมที่ระบบสถิติของประเทศต่างๆ ส่วนใหญ่จะมีเพียงสถิติที่มาจากการสำรวจเกือบทั้งสิ้น ถือว่าเป็นแนวทางการขยายความครอบคลุมของระบบสถิติให้มีความลึกและกว้างมากขึ้น ทำให้การประสานงานและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ มีความสำคัญยิ่งขึ้น

5) ประเทศต่างๆ พยายามจัดให้มี **ระบบการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานทางสถิติ** รวมทั้งนิยาม และการจัดหมวดหมู่ข้อมูลสถิติที่มีการผลิตในระบบสถิติอย่างเป็นทางการของประเทศ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าข้อมูลสถิติทางการที่มาจากแหล่งต่างๆ มีความถูกต้อง แม่นยำ และสามารถเทียบเคียง ผสมผสานกันได้ทั้งระบบ

6) ประเทศต่างๆ พยายามสร้าง**กลไกในการประสานงาน**ระหว่างหน่วยสถิติกลางหรือหน่วยบริหารระบบสถิติกับหน่วยงานต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยส่วนใหญ่จะให้สำนักงานสถิติแห่งชาติทำหน้าที่นี้ โดยอาจมีคณะกรรมการกำกับฯ หรือคณะกรรมการที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุน

7) ประเทศต่างๆ พยายามสร้าง**ระบบการให้บริการข้อมูลสถิติ** อย่างน้อยสำหรับสถิติทางการแบบเบ็ดเสร็จหรือแบบรวมศูนย์ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) เช่น การสร้างฐานข้อมูลรวม (Database หรือ Data Mining) หรือเครือข่ายการเชื่อมโยงข้อมูล (Data Networking) เป็นต้น

ในช่วงปี พ.ศ. 2508 – 2553 สำนักงานสถิติแห่งชาติของประเทศต่างๆ ได้ปรับเปลี่ยนจากยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนเชิงอุปทาน (Supply - Driven Strategy) เป็นยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนเชิงอุปสงค์ (Demand - Driven Strategy) กล่าวคือ องค์กรทางสถิติของประเทศควรมีบทบาทในการผลิตข้อมูลสถิติให้สอดคล้องกับความต้องการของทุกภาคส่วน การที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวนั้นหลายประเทศได้จัดตั้ง**สภาสถิติแห่งชาติ** (National Statistics Council: NSC) และนักสถิติได้เริ่มปรึกษาหารือกับผู้ใช้ข้อมูลสถิติเพื่อหากลยุทธ์ที่ดีที่สุดในการเผยแพร่และเพิ่มคุณค่าข้อมูลสถิติ และได้ขยายการให้บริการสถิติบนหลักการที่ว่าควรใช้ข้อมูลสถิติเพื่อประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) ซึ่งข้อมูลสถิติเหล่านี้อาจใช้โดยรัฐบาล หน่วยงานบริการสาธารณะ องค์กรอาสาสมัครต่างๆ บริษัทเอกชน และนักวิชาการสถิติควรหาคำตอบว่าข้อมูลใดสำคัญจำเป็นและผลิตข้อมูลเหล่านี้ พร้อมกับส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้ใช้บริการข้อมูลเหล่านี้โดยไม่ต้องมีข้อกังวลเรื่องคุณภาพของข้อมูล (ธีรพร วีระถาวร, 2553)

2.3 ระบบสถิติของประเทศไทยในปัจจุบัน

การดำเนินงานด้านสถิติของประเทศไทยเริ่มมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2458 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และได้มีการปรับปรุงพัฒนามาโดยตลอด จนกระทั่งปี พ.ศ. 2506 ได้มีการจัดตั้งสำนักงานสถิติแห่งชาติ ขึ้นเป็นหน่วยงานระดับกรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นหน่วยสถิติกลาง รับผิดชอบการดำเนินงานต่างๆ อันเกี่ยวข้องกับสถิติของประเทศ ต่อมาในปี พ.ศ. 2508 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2508 ซึ่งกำหนดอำนาจและหน้าที่สำหรับการดำเนินงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติในฐานะหน่วยสถิติกลางของประเทศ

เมื่อมีการปฏิรูประบบราชการของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2545 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ถูกโอนย้ายมาสังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และในปี พ.ศ. 2550 ได้มีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 ที่กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการเกี่ยวกับสถิติตามหลักวิชาการ

การดำเนินงานหลักของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้แก่ การสำรวจ/สำมะโน เพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบายของประเทศและเผยแพร่ผลของการสำรวจต่างๆ ต่อสาธารณะทางสื่อต่างๆ ได้แก่ เอกสารรายงาน Electronic Files และ Website ปัจจุบันสำนักงานสถิติแห่งชาติมีโครงการสำรวจทั้งด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคมที่ทำอยู่เป็นประจำกว่า 60 โครงการ โดยมีการสำรวจประมาณ 20 โครงการต่อปี ตัวอย่างโครงการที่สำคัญ เช่น สำมะโนประชากรและเคหะ การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน เป็นต้น

ในขณะเดียวกันหน่วยงานของรัฐอื่นๆ ต่างก็มีระบบการรายงาน งานทะเบียน การเก็บข้อมูล และงานสถิติที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและการทำงานของตนเอง การพัฒนางานด้านสถิติของแต่ละกระทรวงและกรมถูกกำหนดจากปัจจัยด้านบุคลากร งบประมาณ และประโยชน์การใช้งานในเชิงนโยบายและการปฏิบัติงาน จึงทำให้เกิดระบบสถิติแบบหลายหน่วยงานไปโดยปริยาย แต่การพัฒนาดังกล่าวได้สร้างความเหลื่อมล้ำของคุณภาพงานสถิติระหว่างหน่วยงานต่างๆ และในบางกรณีหน่วยงานของรัฐสองแห่งต่างก็เก็บข้อมูลในเรื่องเดียวกัน และต่างก็รายงานข้อมูลสถิติในเรื่องเดียวกัน ทำให้เกิดปัญหาเรื่องความซ้ำซ้อน และความคงเส้นคงวาของข้อมูลสถิตินั้นๆ

2.4 แนวทางการพัฒนาระบบสถิติสำหรับประเทศไทย

แนวทางในการพัฒนาระบบสถิติของประเทศไทยควรจะเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับประสบการณ์ของนานาชาติ และองค์การระหว่างประเทศ กล่าวคือ

1) จัดระบบการประสานงานด้านสถิติของประเทศ ให้มีความชัดเจน โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นหน่วยงานกลางร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) กำหนด “สถิติทางการ” (Official Statistics) โดยยึดหลักการพื้นฐานของสถิติทางการ ของ UN (Fundamental Principles of Official Statistics) เพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงของประเทศ โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาและคัดเลือกสถิติทางการ และพิจารณาหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดทำข้อมูล

3) พัฒนาการจัดทำ/การใช้ ข้อมูลสถิติจากการบริหารงาน (Administrative Records) ให้มากขึ้น

4) พัฒนาคุณภาพข้อมูลสถิติทางการ

5) พัฒนาการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลภาครัฐ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ร่วมกัน

6) บริหารจัดการ การจัดทำมาตรฐานสถิติและส่งเสริมการนำไปใช้ประโยชน์

7) พัฒนาการให้บริการและการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสถิติในภาครัฐ เอกชน และประชาชน

บทที่ 3

การวิเคราะห์ความต้องการข้อมูลสถิติของประเทศไทย

การวิเคราะห์ความต้องการใช้ข้อมูลเพื่อการกำหนดและประเมินนโยบายของประเทศอาศัยกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนบริหารราชการแผ่นดิน และภารกิจของกระทรวงต่างๆ จากนั้นจึงเปรียบเทียบกับการจัดประเภทข้อมูลสถิติขององค์การระหว่างประเทศ เช่น UNDP ธนาคารโลก ฯลฯ เพื่อจัดกลุ่มข้อมูลที่ประเทศไทยควรผลิตเพื่อสนับสนุนภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาประเทศ

3.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ซึ่งมียุทธศาสตร์การพัฒนา 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้
2) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ
3) ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน
4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
5) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ

3.2 แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2552-2554 (รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

รัฐบาลปัจจุบันได้กำหนดแนวทางการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนี้

นโยบายที่ 1 นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก

นโยบายที่ 2 นโยบายความมั่นคงของรัฐ

นโยบายที่ 3 นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต

นโยบายที่ 4 นโยบายเศรษฐกิจ

นโยบายที่ 5 นโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นโยบายที่ 6 นโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรม

นโยบายที่ 7 นโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

นโยบายที่ 8 นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

3.3 บทบาท ภารกิจของรัฐบาลและกระทรวงต่าง ๆ 20 กระทรวง

ประเทศไทยแบ่งการบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลางออกเป็นกระทรวงต่างๆ 20 กระทรวง (ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545) ดังนี้

1) สำนักนายกรัฐมนตรี
2) กระทรวงกลาโหม
3) กระทรวงการคลัง
4) กระทรวงการต่างประเทศ
5) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

6) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
7) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
8) กระทรวงคมนาคม
9) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
10) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
11) กระทรวงพลังงาน
12) กระทรวงพาณิชย์
13) กระทรวงมหาดไทย
14) กระทรวงยุติธรรม
15) กระทรวงแรงงาน
16) กระทรวงวัฒนธรรม
17) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
18) กระทรวงศึกษาธิการ
19) กระทรวงสาธารณสุข
20) กระทรวงอุตสาหกรรม

นอกจากนี้ ยังมีหน่วยราชการอิสระอีก 20 แห่ง เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น

3.4 ระบบการจัดการสถิติของ UN: ACC Programme Classification

Administrative Committee on Coordination (ACC) ขององค์การสหประชาชาติ ได้จัดทำคู่มือการจัดหมวดหมู่สถิติใน Programme Classification โดยแบ่งสถิติของประเทศออกเป็น 3 กลุ่ม 31 สาขา ดังนี้

ตารางที่ 3.1 การจัดสาขาสถิติตาม ACC

1. สถิติด้านสังคม	2. สถิติด้านเศรษฐกิจ	3. สถิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สถิติประชากรศาสตร์	บัญชีรายได้ประชาชาติ	สถิติทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สถิติประชากร	สถิติการเกษตร	บัญชีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สถิติการเคหะ	สถิติป่าไม้และประมง	สถิติอุตุนิยมวิทยา
สถิติแรงงาน	สถิติอุตสาหกรรม	
สถิติการศึกษาและการฝึกอบรม	สถิติพลังงาน	
สถิติวัฒนธรรมและการสื่อสารมวลชน	สถิติการค้าปลีกค้าส่ง	
สถิติรายได้และรายจ่ายของครัวเรือนและการกระจายรายได้และรายจ่าย	สถิติการค้าระหว่างประเทศ	
สถิติหลักประกันทางสังคม	สถิติขนส่ง	

ตารางที่ 3.1 การจัดสาขาสถิติตาม ACC (ต่อ)

1. สถิติด้านสังคม	2. สถิติด้านเศรษฐกิจ	3. สถิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สถิติสุขภาพ	สถิติการสื่อสาร	
สถิติชาย-หญิง	สถิติการท่องเที่ยว	
สถิติอื่นๆ เกี่ยวกับสังคมและประชากรศาสตร์	สถิติด้านบริการที่ไม่อยู่ในหัวข้ออื่น	
	สถิติการเงิน การธนาคาร และการประกันภัย	
	สถิติการคลัง	
	สถิติดุลการชำระเงิน	
	สถิติด้านราคา	
	สถิติด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิทธิบัตร	
	สถิติอื่นๆ ที่เกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจ	

3.5 ระบบการจัดการสถิติของธนาคารโลก

ธนาคารโลกได้จัดทำตัวชี้วัดแสดงสถานการณ์พัฒนาของประเทศต่างๆ เรียกว่า World Development Indicators[4] มีตัวชี้วัดกว่า 695 รายการ จัดกลุ่มได้ดังนี้

ตารางที่ 3.2 การแบ่งสาขาสถิติตามธนาคารโลก

ประชาชน	สิ่งแวดล้อม
ประชากรและประชากรศาสตร์	การใช้ที่ดินและการผลิตสินค้าเกษตร
แรงงานและการจ้างงาน	การผลิตและการใช้พลังงาน
ความยากจนและรายได้	ความเป็นเมือง-ชนบท
การศึกษา	การปล่อยของเสีย
สุขภาพ	
เศรษฐกิจ	**รัฐและตลาด**
บัญชีประชาชาติ	บรรยากาศการลงทุน
ความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ	สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ
การค้า	นโยบายภาษีและการค้า
การคลัง	การใช้จ่ายเพื่อการป้องกันประเทศและการค้าอาวุธ

[4] http://web.worldbank.org/wbsite/external/datastatistics/

ตารางที่ 3.2 การแบ่งสาขาสถิติตามธนาคารโลก (ต่อ)

เศรษฐกิจ	รัฐและตลาด
การเงิน ดุลการชำระเงิน หนี้ต่างประเทศ	การขนส่ง พลังงาน และการสื่อสาร ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี
ความเชื่อมโยงกับโลก	
การลงทุนและการค้า การไหลเข้า - ออก ของเงิน เงินช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาและเงินให้เปล่า การเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศ การเดินทางและการท่องเที่ยว	

3.6 ประเด็นและวาระต่าง ๆ ของนานาชาติ

โดยทั่วไปการพัฒนาประเทศจะมี 2 มิติที่จะต้องคำนึงถึง คือ ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม แนวทางการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้มีการขยายตัว เกิดความมั่งคั่งในประเทศ โดยมีความคาดหวังว่าความเจริญความมั่งคั่งที่เกิดขึ้นนั้นจะกระจายประโยชน์สู่ประชาชนอย่างถ้วนหน้า นำไปสู่การพัฒนาทางสังคม

อย่างไรก็ตาม ในอดีตที่ผ่านมาพบว่ามีหลายกรณีที่ความมั่งคั่งที่เกิดขึ้นกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มประชาชนเพียงบางกลุ่ม ไม่กระจายตัวหรือกระจายช้าเกินไป ทำให้ประชาชนทั่วไปไม่ได้รับผลจากการพัฒนา ทำให้เกิดปัญหาสังคม จึงได้เกิดแนวคิดในการพัฒนาอีกแนวหนึ่ง คือ หลักการสร้างความสมดุลเสมอภาคในสังคม ซึ่งเป็นการกระจายความมั่งคั่งโดยใช้การแทรกแซงของรัฐในด้านภาษี มาตรการ และโครงการต่าง ๆ เพื่อชักนำความมั่งคั่งที่มีมากเกินในกลุ่มหนึ่งให้กระจายไปสู่กลุ่มประชากรที่ยังขาดแคลน เพื่อให้เกิดความเสมอภาคในสังคม และให้ประชาชนทั่วไปได้รับผลของการพัฒนาประเทศอย่างทั่วถึง

อนึ่ง ในประเทศเสรีประชาธิปไตยนั้น ประชาชนมีอิสระเสรีที่จะเลือกวิถีทางดำเนินชีวิตและเลือกประกอบสัมมาอาชีพได้ตามที่ตนต้องการ ผู้ที่มีความอุตสาหะ วิริยะพากเพียร ย่อมจะมีโอกาสประสบความสำเร็จและสร้างความมั่งคั่งให้กับตนเอง แต่หากความมั่งคั่งส่วนหนึ่งถูกนำออกไปด้วยการแทรกแซงของรัฐโดยนโยบายและมาตรการสร้างความสมดุลเสมอภาค อาจทำให้ขาดกำลังใจในการทำงานให้เกิดความก้าวหน้า ซึ่งอาจจะเกิดผลกระทบต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศถ้าหากการแทรกแซงของรัฐมีมากเกินไป

การพัฒนาประเทศจึงจะต้องใช้ทั้งสองหลักการควบคู่กันไป โดยอาจมีการเน้นหนักหรือให้ลำดับความสำคัญกับแต่ละด้านตามสถานการณ์ของประเทศ ดังนั้นรัฐจำเป็นจะต้องทราบสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างครบถ้วน ถูกต้อง แม่นยำ และทันเวลา เพื่อให้สามารถกำหนดและดำเนินนโยบายทั้งสองด้านอย่างเหมาะสม

ในปัจจุบัน ประชาคมโลกได้พัฒนาจากแนวคิดข้างต้นไปสู่แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ซึ่งหมายถึง การพัฒนา

ที่ผลของการพัฒนานั้นเกิดขึ้นแล้วคงอยู่อย่างถาวร ยั่งยืน และหมายถึงการพัฒนาที่ดำเนินการแล้วเกิดความต่อเนื่องในระยะยาว

ภายใต้หลักการของการพัฒนาอย่างยั่งยืน อาจวัดฐานะของประเทศได้จากทุน 4 ประเภท ได้แก่

1) ทุนประชากร หรือทุนมนุษย์ (Human Capital) หมายถึง ปริมาณ และคุณภาพของประชากรของประเทศ เช่น สุขภาพ การศึกษา ความรู้ ความสามารถ ผลิตภาพ (Productivity) จรรยาบรรณ คุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น

2) ทุนทางสังคม (Social Capital) หมายถึง ค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ความสามัคคี ปรองดอง ความเอื้ออาทร การมีส่วนร่วม รวมทั้งการเมือง การปกครอง

3) ทุนทางเศรษฐกิจ (Economic Capital) หมายถึง ความมั่งคั่งทางวัตถุ ผลผลิต ขนาดของเศรษฐกิจ โครงสร้างพื้นฐาน รายได้ประชาชาติ งบประมาณ การเงิน การคลัง ของประเทศ

4) ทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Natural Resources and Environmental Capital) ได้แก่ ความมั่งคั่งของทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข

การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนจะต้องคำนึงถึงทุนทั้ง 4 ด้าน โดยต้องมีการพัฒนาที่สมดุล เพื่อให้ทุนทุกด้านเจริญเติบโตพร้อมๆ กัน และไม่ให้การพัฒนาทุนด้านใดด้านหนึ่งก่อให้เกิดผลเสียต่อทุนด้านอื่น มิฉะนั้นผลของการพัฒนาจะไม่ยั่งยืน ตัวอย่างเช่น การพัฒนาทุนทางเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว โดยไม่มีการพัฒนาทุนมนุษย์และเกิดการทำลายสิ่งแวดล้อมจะไม่บังเกิดผลสำเร็จในระยะยาว เพราะประชากรจะ

ขาดศักยภาพและสิ่งแวดล้อมจะเสื่อมโทรมลงเรื่อยๆ ขาดการพัฒนาต่อยอดหรือรักษาความเจริญทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ในขณะเดียวกันหากประเทศไม่มีทุนทางเศรษฐกิจ ประเทศอาจไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะนำมาใช้พัฒนาทุนมนุษย์ หรือการพัฒนาทุนทางเศรษฐกิจ ที่เกิดผลเสียหายต่อทุนทางสังคม ย่อมก่อให้เกิดปัญหาสังคมที่อาจทำให้การพัฒนาสะดุดหยุดลง หรือเป็นภาระให้ต้องนำเอาทุนทางเศรษฐกิจที่ได้มาใช้ไปกับการแก้ปัญหาสังคม การใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้หมดไปเพื่อสร้างทุนทางเศรษฐกิจอาจไม่ส่งผลให้ประเทศร่ำรวยขึ้น เพราะทุนทางเศรษฐกิจที่ได้มาอาจจะไม่คุ้มค่ากับคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติที่หมดไป การพัฒนาทุนทางเศรษฐกิจและสังคมที่ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อสภาพแวดล้อมอาจไม่คุ้มค่ากับคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ลดลงและไม่คุ้มค่าต่อการที่จะต้องตามมาแก้ปัญหาในภายหลัง

ในการติดตามผลการพัฒนาของประเทศจึงควรจะต้องติดตามสภาวะของทุนทุกประเภท องค์การเพื่อการพัฒนาต่างๆ ของนานาชาติจึงให้ความสำคัญและเสนอแนะให้ประเทศต่างๆ จัดระบบสถิติของตนตามหลักการของทุน 4 ประเภทนี้ ดังจะเห็นได้จากการจัดระบบสถิติของสหประชาชาติ (ACC Programme Classification) ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่ม โดยรวมทุนประชากรและทุนทางสังคมเป็นกลุ่มหนึ่ง ทุนทางเศรษฐกิจและทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอีกสองกลุ่ม ส่วนธนาคารโลกซึ่งแม้จะเป็นองค์การทางด้านการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นหลัก แต่ก็ให้ความสำคัญกับทุนทางประชากร และทุนสิ่งแวดล้อมไม่น้อยไปกว่าทุนทางสังคม

3.7 แนวทางการบูรณาการความต้องการข้อมูลสำหรับประเทศไทย

ในการพิจารณาความต้องการข้อมูลของรัฐบาล หน่วยงานต่างๆ ของรัฐ สถาบันวิชาการ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป อาจแบ่งข้อมูลออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ข้อมูลภาพรวม เพื่อการตัดสินใจเชิงนโยบายหรือเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของประเทศ และข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยต่างๆ ข้อมูลที่จะมีการจัดการในระบบสถิติของประเทศได้แก่ข้อมูลสถิติที่แสดงภาพรวมในเรื่องต่างๆ ของประเทศเพื่อการตัดสินใจเชิงนโยบายหรือเพื่อพัฒนาองค์ความรู้เท่านั้น ส่วนข้อมูลเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ นั้นควรจะจัดการโดยระบบข้อมูลเพื่อการจัดการ (Management Information System) ของหน่วยงานนั้นๆ

ดังนั้น การบูรณาการความต้องการข้อมูลจะพิจารณาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประเด็นเชิงนโยบายภายใต้แผนการบริหารราชการแผ่นดิน และประเด็นการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงกรอบการดำเนินงานขององค์การนานาชาติด้วย

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 แผนการบริหารราชการแผ่นดิน (ตารางที่ 3.3) และประเด็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน จะเห็นได้ว่า ความต้องการข้อมูลจะเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับระบบสถิติของนานาชาติ คือ ด้านประชากร สังคม เศรษฐกิจ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเห็นว่าการกำหนดหัวข้อของสถิติอย่างเป็นทางการของประเทศตามแนวทางนี้จะสามารถบูรณาการความต้องการข้อมูลของประเทศจากมุมมองต่างๆ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้น ในการดำเนินงานตามภารกิจของกระทรวงต่างๆ ก็จะมีความต้องการข้อมูล

สถิติทั้งสามด้านในการกำหนดและดำเนินนโยบายด้วยเช่นกัน ยกเว้นภารกิจด้านการป้องกันประเทศ หรือหน่วยงานด้านกลาโหม ซึ่งจะไม่นับรวมในระบบสถิติของประเทศ

ตารางที่ 3.3 ความต้องการข้อมูลสถิติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)	ข้อมูลสถิติกลุ่มหลักที่ต้องการ
การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้	สังคม
การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ	สังคม เศรษฐกิจ
การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน	สังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
การพัฒนาบนฐานความหลายหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ	สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 3.3 ความต้องการข้อมูลสถิติ (ต่อ)

แผนการบริหารราชการแผ่นดิน (พ.ศ. 2552-2554)	ข้อมูลสถิติกลุ่มหลักที่ต้องการ
นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก	สังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นโยบายความมั่นคงของรัฐ	สังคม เศรษฐกิจ
นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต	สังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นโยบายเศรษฐกิจ	เศรษฐกิจ
นโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม	เศรษฐกิจ
นโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	เศรษฐกิจ
นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทที่ 4

การประมวลจุดอ่อนและจุดแข็งของระบบสถิติในปัจจุบัน

การศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบสถิติของประเทศไทยเพื่อให้มีความสมบูรณ์และสามารถให้บริการข้อมูลสถิติได้ดีขึ้น โดยการวิเคราะห์ลักษณะปัจจัยภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ของระบบสถิติในปัจจุบัน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

4.1 ปัจจัยภายใน

ความเข้มแข็งของระบบสถิติในปัจจุบัน (Strength: S)

1) ด้านกฎ ระเบียบและนโยบาย

- มีพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 กำหนดหน้าที่ภารกิจของสำนักงานสถิติแห่งชาติในการดำเนินงานด้านสถิติของประเทศ

2) ด้านข้อมูล

- สำนักงานสถิติแห่งชาติมีการผลิตสถิติกว่า 60 โครงการ
- สำนักงานสถิติแห่งชาติมีการผลิตสถิติที่ถูกต้องตามมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและนานาชาติ
- สำนักงานสถิติแห่งชาติมีความรู้ประสบการณ์และมีความพร้อมทางเทคนิคในการผลิตสถิติอย่างพอเพียง

- หน่วยราชการหลายแห่ง เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น ได้มีการดำเนินงานด้านสถิติค่อนข้างเข้มแข็งและมีการผลิตสถิติอย่างต่อเนื่อง

3) ด้านการดำเนินงาน

- หน่วยสถิติต่างๆ มีเทคโนโลยีที่พร้อมและทันสมัยในการดำเนินงาน
- สำนักงานสถิติแห่งชาติได้รับความร่วมมือและได้รับการสนับสนุนจากองค์การระหว่างประเทศและจากนานาชาติ

4) ด้านการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสถิติ

- มีความพร้อมในการเผยแพร่ข้อมูล
- มีเครื่องมือช่วยสืบค้นข้อมูล

ความอ่อนแอของระบบสถิติในปัจจุบัน (Weakness: W)

1) ด้านกฎ ระเบียบและนโยบาย

- ขาดความชัดเจน ความต่อเนื่องและการผลักดันสนับสนุนในระดับนโยบาย

- กระทรวงและหน่วยงานส่วนใหญ่ยังไม่มีหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นหน่วยสถิติอย่างเป็นทางการ
- หน่วยงานต่างๆ ส่วนใหญ่ยังไม่รู้จักหรือรับทราบขอบเขตการดำเนินงานและหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และหลักการดำเนินงานของระบบสถิติระดับประเทศ

2) ด้านข้อมูล

- ข้อมูลยังมีความซ้ำซ้อนและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- ข้อมูลสถิติที่มีอยู่ในประเทศยังไม่ครบถ้วนเพียงพอสำหรับการใช้ประโยชน์ของหน่วยงานต่างๆ อย่างเต็มที่
- ขาดการนำข้อมูลมาประมวลเป็นสถิติอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
- ข้อมูลสถิติบางส่วนยังไม่มีคุณภาพและไม่มีมาตรฐานเดียวกัน ทำให้ไม่สามารถใช้ข้อมูลสถิติร่วมกันได้

3) ด้านการดำเนินงาน

- บุคลากรขาดความต่อเนื่อง ขาดความรู้ด้านสถิติและการจัดการข้อมูล
- ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านสถิติ

4) ด้านการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสถิติ

- หน่วยงานยังใช้ข้อมูลสถิติเพื่อการกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบค่อนข้างน้อย และยังไม่สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่มีอยู่ได้อย่างเต็มที่

4.2 ปัจจัยภายนอก

โอกาสในการพัฒนาระบบสถิติของประเทศ (Opportunity: O)

1) ด้านความต้องการข้อมูล

- ทุกภาคส่วนมีความสนใจและต้องการใช้ข้อมูล
- การใช้ข้อมูลข่าวสารในยุคโลกาภิวัฒน์และแนวโน้มนโยบายการบริหารราชการสร้างแรงกดดันหน่วยงานต่างๆ ให้ใช้ข้อมูลสถิติที่ถูกต้องและทันสมัยในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2) ด้านการดำเนินงาน

- มีเทคโนโลยีช่วยดำเนินงานได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- หน่วยราชการต่างๆ มีการเก็บข้อมูลจากการปฏิบัติงานอย่างละเอียด และมีปริมาณค่อนข้างมาก
- มีพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบสถิติในการจัดการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ด้านการสนับสนุน

- ได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน
- หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนและบุคคลต่างๆ เห็นความสำคัญ และมีความต้องการข้อมูลสถิติเพื่อใช้ในการดำเนินงาน และพร้อมจะให้ความร่วมมือกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ
- องค์การระหว่างประเทศ ได้แก่ UNDP ธนาคารโลก IMF และนานาชาติ ให้ความสำคัญและต้องการให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้เกิดการพัฒนาระบบสถิติในประเทศต่างๆ
- พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการบังคับให้หน่วยงานต่างๆ ให้ความสำคัญกับการจัดการข้อมูลมากขึ้น

อุปสรรคในการพัฒนาระบบสถิติของประเทศ (Threat: T)

1) ด้านกฎ ระเบียบและนโยบาย

- รัฐบาลไม่มีนโยบายสนับสนุนผลักดันระบบสถิติที่ชัดเจน
- หน่วยงานต่างๆ ไม่มีนโยบายการดำเนินงานด้านสถิติ
- กฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เป็นกรอบการดำเนินงานของหน่วยงานบางแห่ง เช่น กรมสรรพากร ฯลฯ อาจมีข้อขัดแย้งกับการใช้ข้อมูลตามพระราชบัญญัติสถิติ
- การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดมากเกินไป อาจทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงาน

2) ด้านการดำเนินงาน

- ข้อมูลสถิติจากการสำรวจไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีภาระงานด้านการสำรวจมากขึ้น และหากไม่สามารถตอบสนองความต้องการดังกล่าว อาจทำให้หน่วยงานไม่มีแรงจูงใจที่จะให้ความร่วมมือพัฒนาระบบสถิติของประเทศ
- หน่วยงานต่างๆ มีระบบงานของตนเอง อาจมีความยากลำบากที่จะเปลี่ยนแปลง แก้ไขระบบข้อมูลที่มีอยู่
- หน่วยสถิติในบางหน่วยงานไม่ได้รับมอบหมายหน้าที่ที่ชัดเจนจากต้นสังกัด

3) ด้านการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสถิติ

- ผู้ใช้ข้อมูลบางหน่วยงานยังขาดความรู้ความเข้าใจในการนำข้อมูลสถิติไปใช้ประโยชน์
- ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการนำข้อมูลสถิติไปใช้ประโยชน์ ทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน และผู้ให้ข้อมูลเท่าที่ควร

การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในสามารถสรุปเป็นแผนภูมิ ได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix นำไปสู่ข้อเสนอดังนี้

- **SO** ใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ในการผลิตและให้บริการ สร้างเครือข่ายกับทุกภาคส่วน
- **ST** ใช้พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 เพื่อให้เกิดความชัดเจนเชิงนโยบาย และขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีความพร้อมในการให้ความรู้เรื่องการใช้ประโยชน์ข้อมูล
- **WO** ใช้เทคโนโลยีช่วยยกระดับมาตรฐานข้อมูล และลดความซ้ำซ้อน มีผู้สนใจใช้ข้อมูลสถิติมากขึ้นจึงควรส่งเสริมให้เกิดการใช้ข้อมูลมากยิ่งๆ ขึ้น
- **WT** กำหนดนโยบายในการสร้างบุคลากรเพื่อรับผิดชอบงานข้อมูลสถิติ ลดความซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน และให้ความรู้ในการใช้ข้อมูลสถิติ

ส่วนที่ 2

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย

บทที่ 5

วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสถิติ

โครงสร้างแผนยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และผลผลิต ดังแสดงในรูป ซึ่งวิสัยทัศน์ พันธกิจ และประเด็นยุทธศาสตร์ จะชี้ทิศทางว่าควรพัฒนาข้อมูลสถิติของประเทศไปในทิศทางใด ในขณะที่กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการจะแสดงว่าจะสามารถบรรลุผลได้อย่างไร

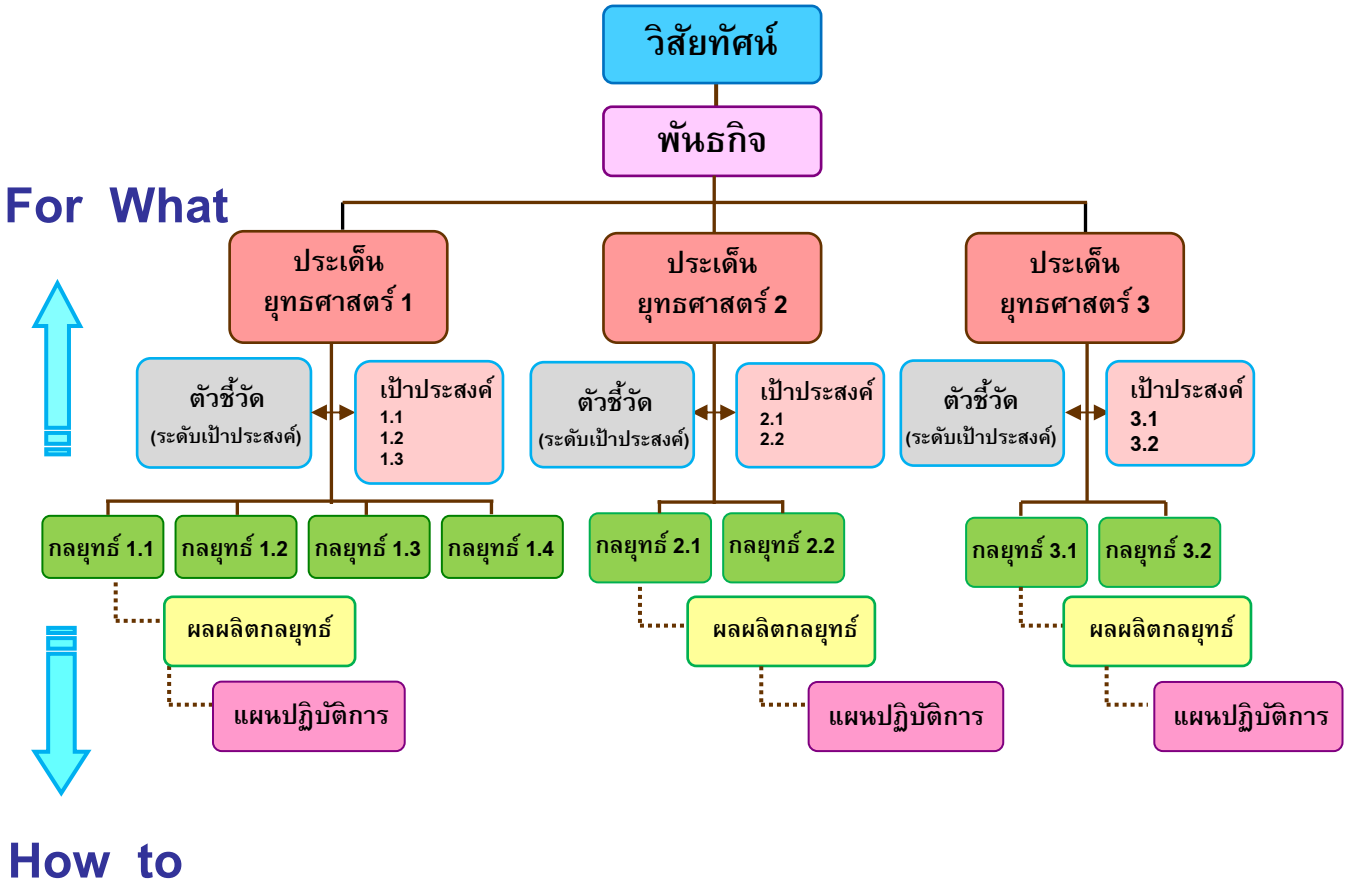

รูปที่ 4 โครงสร้างแผนยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย

5.1 วิสัยทัศน์ (พ.ศ. 2554 - 2558)

การวิเคราะห์จุดอ่อนและจุดแข็ง และประเด็นปัญหาของการจัดการข้อมูลสถิติประเทศไทยนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ของแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ได้ดังนี้

“ประเทศไทยมีระบบสถิติที่ทุกหน่วยงานร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดสถิติทางการที่ใช้ในการพัฒนาประเทศ”

5.2 พันธกิจ

1. บริหารจัดการระบบสถิติของประเทศ
2. ส่งเสริมการผลิตข้อมูลสถิติที่ได้มาตรฐาน
3. ส่งเสริมการให้บริการข้อมูลสถิติแก่ทุกภาคส่วน

5.3 ตัวชี้วัดและเป้าประสงค์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพ

<u>เป้าประสงค์</u>

1. ประเทศไทยมีสถิติทางการ
2. มีระบบสถิติที่ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ
3. มีการพัฒนาบุคลากรด้านสถิติ

ตัวชี้วัด

1. มีการจัดทำผังสถิติทางการ
2. ไม่มีความซ้ำซ้อนของข้อมูลสถิติระหว่างหน่วยงานของรัฐ
3. ทุกกระทรวง กรม มีบุคลากรด้านสถิติอย่างน้อย 1 – 3 คน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาข้อมูลสถิติให้มีมาตรฐาน

เป้าประสงค์

1. มีนโยบายด้านข้อมูลสถิติระดับกระทรวง
2. ประเทศมีการผลิตข้อมูลสถิติที่ได้มาตรฐาน

ตัวชี้วัด

1. ทุกกระทรวงมีการกำหนดนโยบายด้านข้อมูลสถิติ
2. ทุกกระทรวงมีการรายงานข้อมูลสถิติทางการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การให้บริการข้อมูลสถิติอย่างทั่วถึง

เป้าประสงค์

1. ประชาชนมีความเท่าเทียมกันในการได้ใช้ข้อมูล
2. มีการใช้ข้อมูลสถิติทางการอย่างกว้างขวาง

ตัวชี้วัด

1. มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถิติที่สำคัญและประชาสัมพันธ์การใช้ข้อมูล
2. ปริมาณการใช้ข้อมูลสถิติทางการ

5.4 แผนที่ยุทธศาสตร์

แผนที่ยุทธศาสตร์ระบบสถิติของประเทศ เป็นภาพการเชื่อมโยงวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ทั้งหมดที่แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยจะต้องดำเนินการให้บรรลุผล โดยจำแนกแต่ละมุมมอง คือ **C** หมายถึง มุมมองด้านหน่วยของรัฐ เอกชนและประชาชน **I** หมายถึง มุมมองด้านกระบวนการภายใน **L** หมายถึง มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากร และ **F** หมายถึง มุมมองในการบรรลุพันธกิจ

การใช้ประโยชน์ข้อมูลสถิติเพื่อการพัฒนาประเทศและการใช้ประโยชน์โดยผู้ใช้ทั่วไปเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดที่แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยมุ่งหวังให้เกิดขึ้น และประเด็นนี้จะมีส่งผลต่อการพัฒนากระบวนการภายในและการเรียนรู้ กระบวนการภายในที่มีประสิทธิผลก็จะช่วยกำหนดว่าจะสร้างคุณค่าต่อประชาชนและหน่วยงานของรัฐได้อย่างไร ในขณะที่การเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากรกำหนดว่าจะมีการนำแผนแม่บทระบบสถิติฯ ไปปฏิบัติได้อย่างไร

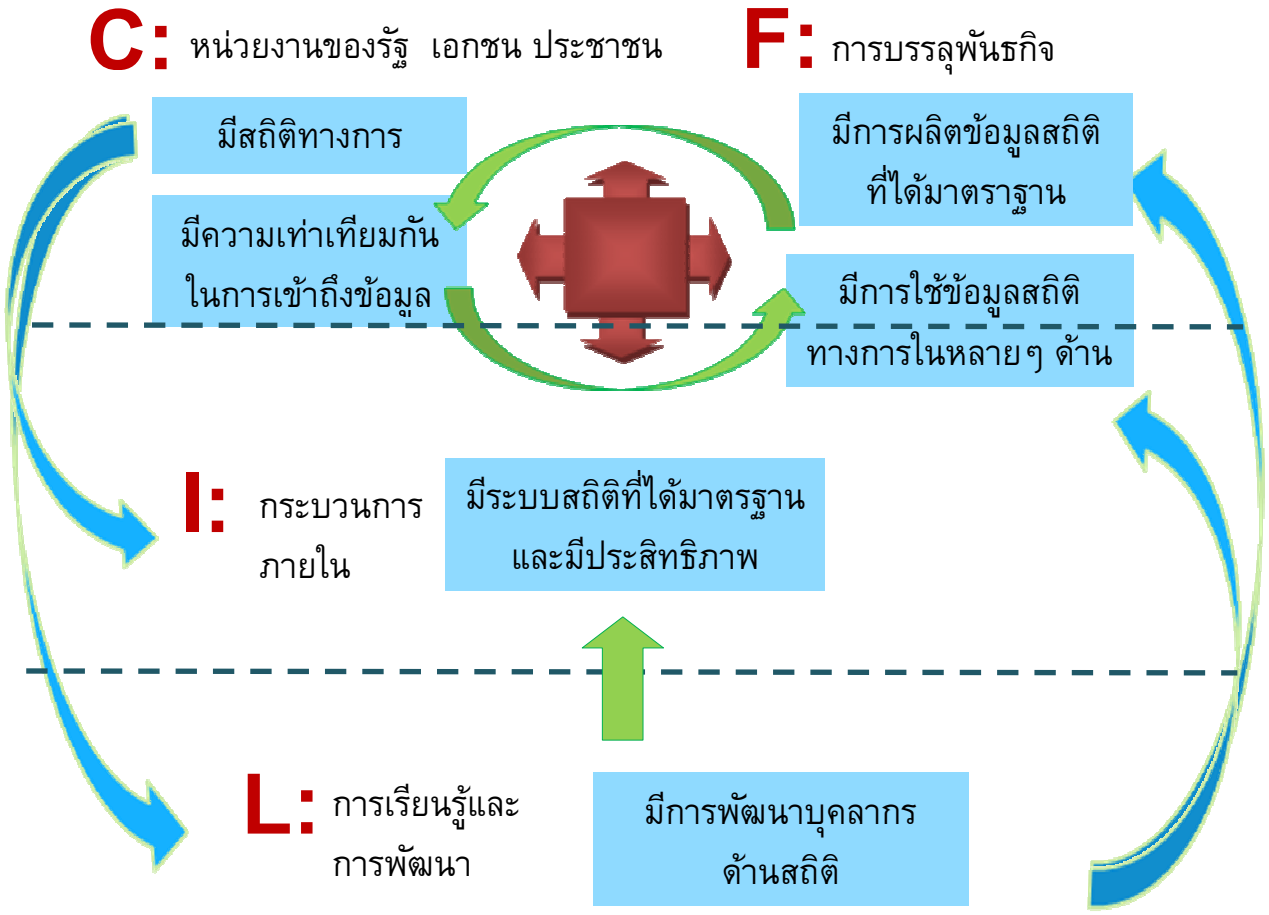

รูปที่ 5 แผนที่ยุทธศาสตร์

5.5 กลยุทธ์และผลผลิตกลยุทธ์

ตารางที่ 5.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพ	
เป้าประสงค์	**ตัวชี้วัดเป้าประสงค์**
1. ประเทศไทยมีสถิติทางการ	1. มีการจัดทำผังสถิติทางการ
2. มีระบบสถิติที่ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ	2. ไม่มีความซ้ำซ้อนของข้อมูลสถิติระหว่างหน่วยงานของรัฐ
3. มีการพัฒนาบุคลากรด้านสถิติ	3. ทุกกระทรวง/ กรม มีบุคลากรด้านสถิติอย่างน้อย 1 – 3 คน
กลยุทธ์	**ผลผลิตและระยะเวลา**
1.1 สร้างกลไกในการบริหารระบบสถิติของประเทศ	1. มีคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการภายในเวลา 1 ปี หลังจากแผนแม่บทระบบสถิติฯ ประกาศใช้ 2. มีคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน ภายในเวลา 1 ปี หลังจากแผนแม่บทระบบสถิติฯ ประกาศใช้

กลยุทธ์	ผลผลิตและระยะเวลา
	3. มีคณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา ภายในเวลา 1 ปี หลังจากแผนแม่บทระบบสถิติฯ ประกาศใช้ 4. มีหน่วยประสานงานแผนแม่บทระบบสถิติฯ ภายในสำนักงานสถิติแห่งชาติ ภายในเวลา 1 ปี หลังจากแผนแม่บทระบบสถิติฯ ประกาศใช้
1.2 จัดทำผังและทะเบียนสถิติทางการ โดยปรับจาก ACC Programme Classification	มีผังสถิติทางการภายในเวลา 1 ปี หลังจากแผนแม่บทระบบสถิติฯ ประกาศใช้
1.3 พัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ใช้ข้อมูลสถิติ	1. มีเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ใช้ข้อมูลสถิติรายสาขาภายใน 2 ปี หลังจากแผนแม่บทระบบสถิติฯ ประกาศใช้ 2. มีการประชุมเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ใช้ข้อมูลสถิติ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
1.4 พัฒนาบุคลากรด้านการบริหารระบบสถิติ	มีเจ้าหน้าที่บริหารข้อมูลสถิติทุกกระทรวง/ กรม

ตารางที่ 5.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาข้อมูลสถิติให้มีมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาข้อมูลสถิติให้มีมาตรฐาน	
เป้าประสงค์	**ตัวชี้วัดเป้าประสงค์**
1. มีนโยบายด้านข้อมูลสถิติระดับกระทรวง	1. ทุกกระทรวงมีการกำหนดนโยบายด้านข้อมูลสถิติ
2. ประเทศมีการผลิตข้อมูลสถิติที่ได้มาตรฐาน	2. ทุกกระทรวงมีการรายงานข้อมูลสถิติทางการ
กลยุทธ์	**ผลผลิตและระยะเวลา**
2.1 ผลิตสถิติทางการ	1. มีสถิติทางการที่พัฒนาจากรายการข้อมูลสถิติที่มีอยู่ในปัจจุบันภายใน 1 ปี หลังจากแผนแม่บทระบบสถิติฯ ประกาศใช้ 2. มีสถิติทางการครบทุกสาขาใน ACC Programme Classification ภายใน 4 ปี หลังจากแผนแม่บทระบบสถิติฯ ประกาศใช้
2.2 ให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค	ทุกกระทรวงมีรายงานข้อมูลสถิติทางการภายในเวลา 2 ปี หลังจากแผนแม่บทระบบสถิติฯ ประกาศใช้

ตารางที่ 5.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การให้บริการข้อมูลสถิติอย่างทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การให้บริการข้อมูลสถิติอย่างทั่วถึง	
เป้าประสงค์	**ตัวชี้วัดเป้าประสงค์**
1. ประชาชนมีความเท่าเทียมกันในการได้ใช้ข้อมูล	1. มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถิติที่สำคัญและประชาสัมพันธ์การใช้ข้อมูล
2. มีการใช้ข้อมูลสถิติทางการในหลายๆ ด้าน	2. ปริมาณการใช้ข้อมูลสถิติทางการ
กลยุทธ์	**ผลผลิตและระยะเวลา**
3.1 ให้บริการข้อมูลสถิติอย่างเท่าเทียมกัน	ประชาชนที่ต้องการใช้ข้อมูลสามารถเข้าถึงและใช้สถิติทางการได้อย่างเท่าเทียมกัน
3.2 ส่งเสริมการใช้ข้อมูลในหน่วยงานของรัฐและแก่นักวิจัยรุ่นใหม่	มีการให้ความรู้แก่ประชาชนปีละ 1 ครั้ง

ผังภาพแสดงการบริหารระบบสถิติประเทศ

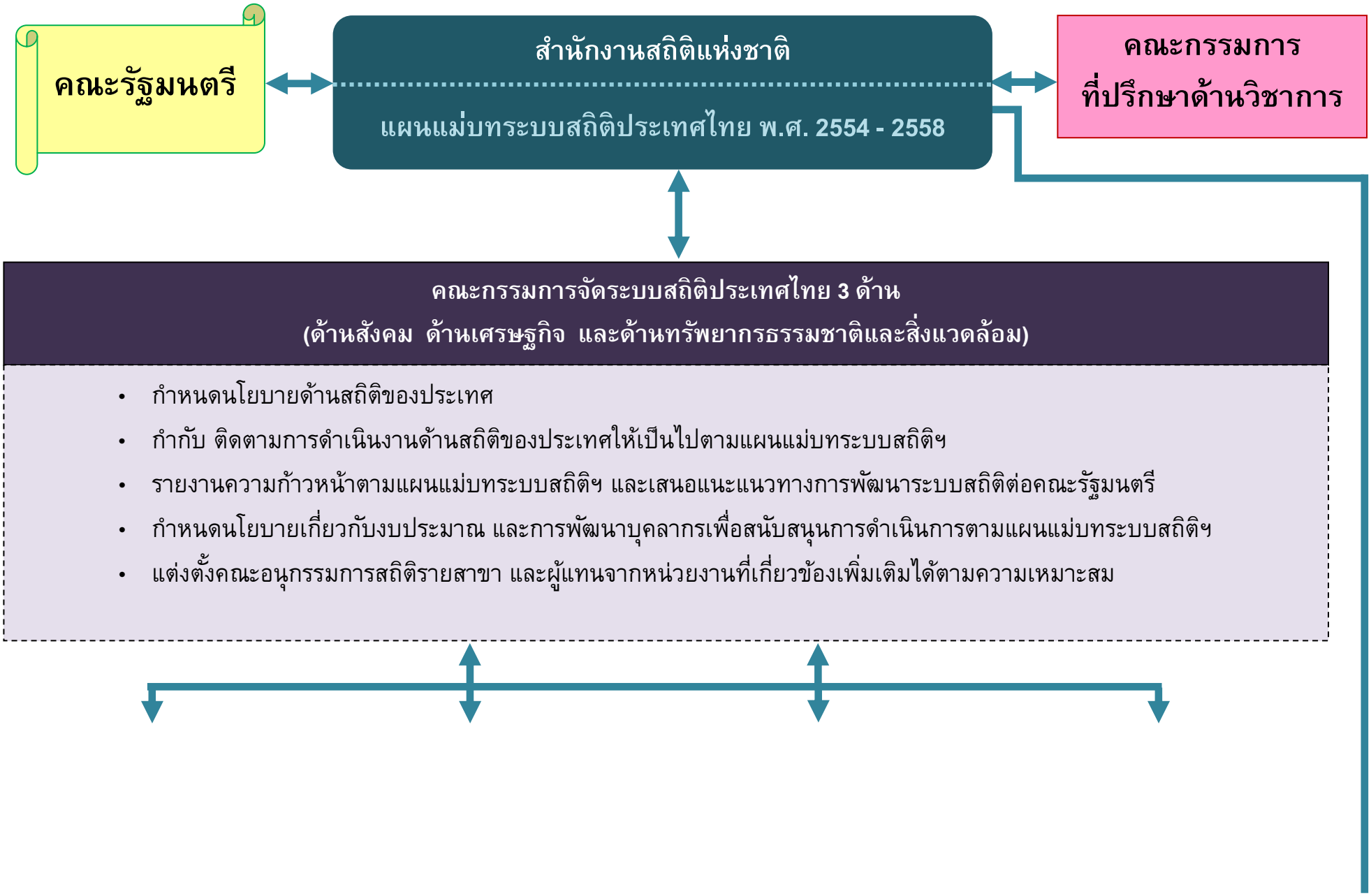

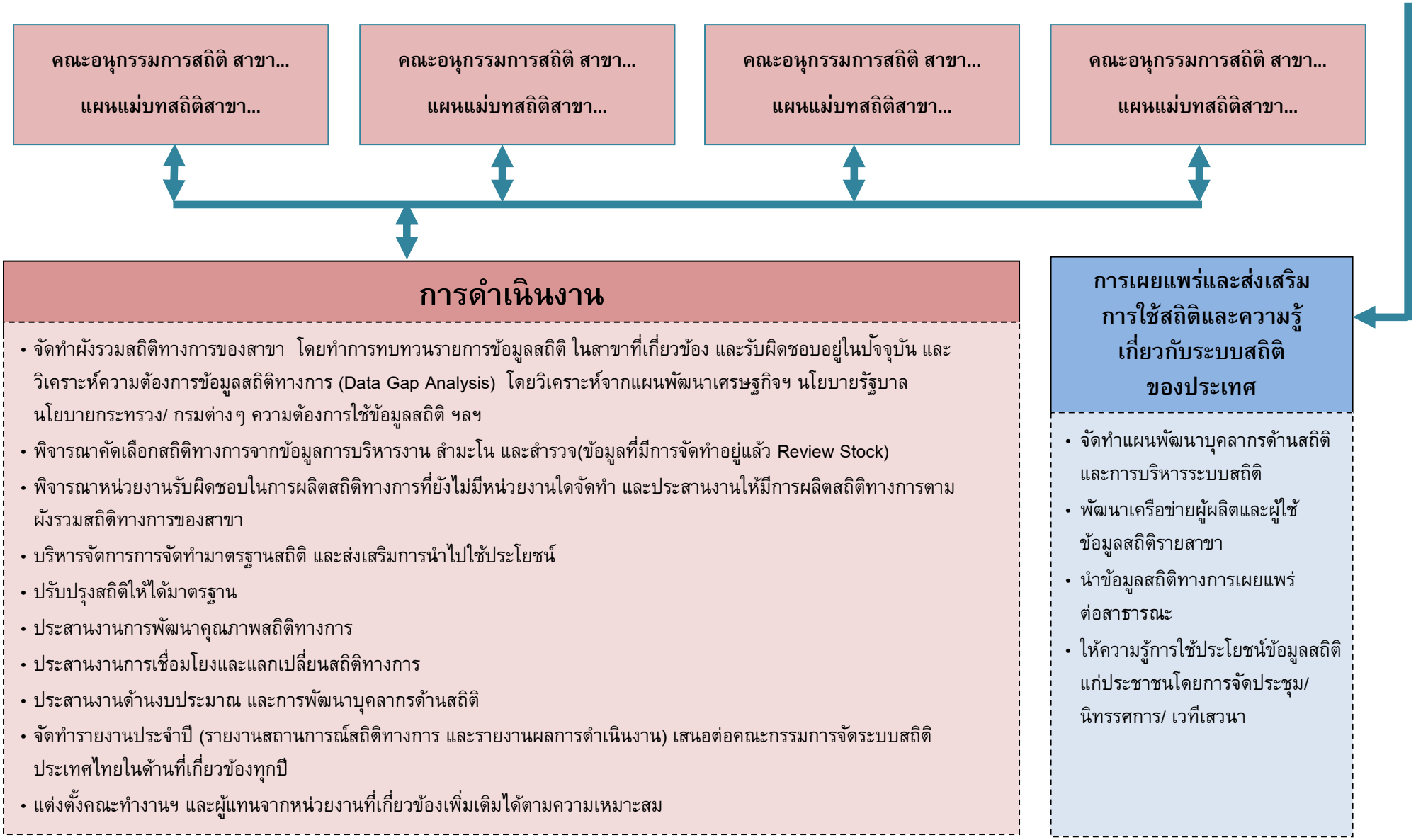
คณะอนุกรรมการสถิติ สาขา...
แผนแม่บทสถิติสาขา...
คณะอนุกรรมการสถิติ สาขา...
แผนแม่บทสถิติสาขา...
คณะอนุกรรมการสถิติ สาขา...
แผนแม่บทสถิติสาขา...
คณะอนุกรรมการสถิติ สาขา...
แผนแม่บทสถิติสาขา...
การดำเนินงาน
• จัดทำผังรวมสถิติทางการของสาขา โดยทำการทบทวนรายการข้อมูลสถิติ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง และรับผิดชอบอยู่ในปัจจุบัน และวิเคราะห์ความต้องการข้อมูลสถิติทางการ (Data Gap Analysis) โดยวิเคราะห์จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวง/ กรมต่างๆ ความต้องการใช้ข้อมูลสถิติ ฯลฯ
• พิจารณาคัดเลือกสถิติทางการจากข้อมูลการบริหารงาน สำมะโน และสำรวจ(ข้อมูลที่มีการจัดทำอยู่แล้ว Review Stock)
• พิจารณาหน่วยงานรับผิดชอบในการผลิตสถิติทางการที่ยังไม่มีหน่วยงานใดจัดทำ และประสานงานให้มีการผลิตสถิติทางการตามผังรวมสถิติทางการของสาขา
• บริหารจัดการการจัดทำมาตรฐานสถิติ และส่งเสริมการนำไปใช้ประโยชน์
• ปรับปรุงสถิติให้ได้มาตรฐาน
• ประสานงานการพัฒนาคุณภาพสถิติทางการ
• ประสานงานการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนสถิติทางการ
• ประสานงานด้านงบประมาณ และการพัฒนาบุคลากรด้านสถิติ
• จัดทำรายงานประจำปี (รายงานสถานการณ์สถิติทางการ และรายงานผลการดำเนินงาน) เสนอต่อคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทยในด้านที่เกี่ยวข้องทุกปี
• แต่งตั้งคณะทำงานฯ และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม
การเผยแพร่และส่งเสริมการใช้สถิติและความรู้เกี่ยวกับระบบสถิติของประเทศ
• จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านสถิติและการบริหารระบบสถิติ
• พัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ใช้ข้อมูลสถิติรายสาขา
• นำข้อมูลสถิติทางการเผยแพร่ต่อสาธารณะ
• ให้ความรู้การใช้ประโยชน์ข้อมูลสถิติแก่ประชาชนโดยการจัดประชุม/ นิทรรศการ/ เวทีเสวนา

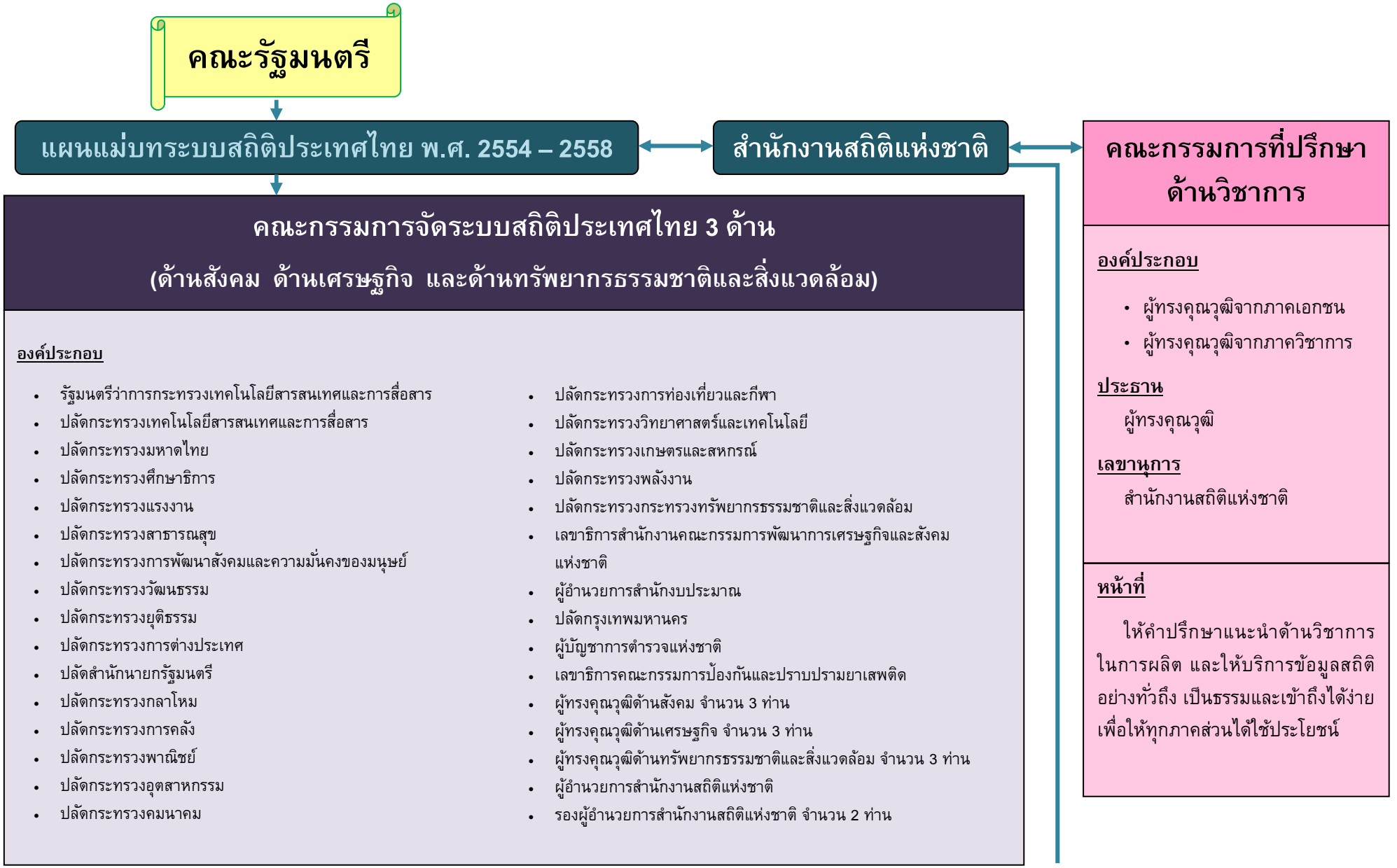
คณะรัฐมนตรี
แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 – 2558
สำนักงานสถิติแห่งชาติ
คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ
คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน
(ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
องค์ประกอบ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ปลัดกระทรวงมหาดไทย
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ปลัดกระทรวงแรงงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
ปลัดกระทรวงยุติธรรม
ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ปลัดกระทรวงกลาโหม
ปลัดกระทรวงการคลัง
ปลัดกระทรวงพาณิชย์
ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
ปลัดกระทรวงคมนาคม
ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปลัดกระทรวงพลังงาน
ปลัดกระทรวงกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
ปลัดกรุงเทพมหานคร
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคม จำนวน 3 ท่าน
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐกิจ จำนวน 3 ท่าน
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 3 ท่าน
ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ
รองผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ จำนวน 2 ท่าน
องค์ประกอบ
ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน
ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาควิชาการ
ประธาน
ผู้ทรงคุณวุฒิ
เลขานุการ
สำนักงานสถิติแห่งชาติ
หน้าที่
ให้คำปรึกษาแนะนำด้านวิชาการในการผลิต และให้บริการข้อมูลสถิติอย่างทั่วถึง เป็นธรรมและเข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้ใช้ประโยชน์

ประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

รองประธาน ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เลขานุการ ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ

วาระ 5 ปี ตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ

หน้าที่

- กำหนดนโยบายด้านสถิติของประเทศ
- กำกับ ติดตามการดำเนินงานด้านสถิติของประเทศให้เป็นไปตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ
- รายงานความก้าวหน้าตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบสถิติต่อคณะรัฐมนตรี โดยผ่านสำนักงานสถิติแห่งชาติ
- กำหนดนโยบายเกี่ยวกับงบประมาณ และการพัฒนาบุคลากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ
- แต่งตั้งคณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา

องค์ประกอบ

- หน่วยสถิติจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
- ผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ
- ประธาน ปลัดกระทรวงที่รับผิดชอบสถิติสาขานั้นๆ
- เลขานุการ สำนักงานสถิติแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน้าที่

- จัดทำผังรวมสถิติทางการของสาขา โดยทำการทบทวนรายการข้อมูลสถิติ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง และรับผิดชอบอยู่ในปัจจุบัน และวิเคราะห์ความต้องการข้อมูลสถิติทางการ (Data Gap Analysis) โดยวิเคราะห์จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวง/ กรมต่างๆ ความต้องการใช้ข้อมูลสถิติ ฯลฯ
- พิจารณาคัดเลือกสถิติทางการจากข้อมูลการบริหารงาน สำมะโน และสำรวจ (ข้อมูลที่มีการจัดทำอยู่แล้ว Review Stock)
- พิจารณาหน่วยงานรับผิดชอบในการผลิตสถิติทางการที่ยังไม่มีหน่วยงานใดจัดทำ และประสานงานให้มีการผลิตสถิติทางการตามผังรวมสถิติทางการของสาขา
- บริหารจัดการ การจัดทำมาตรฐานสถิติและส่งเสริมการนำไปใช้ประโยชน์
- ปรับปรุงสถิติให้ได้มาตรฐาน
- ประสานงานการพัฒนาคุณภาพสถิติทางการ
- ประสานงานการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนสถิติทางการ
- ประสานงานด้านงบประมาณและการพัฒนาบุคลากรด้านสถิติ
- จัดทำรายงานประจำปี (รายงานสถานการณ์สถิติทางการและรายงานผลการดำเนินงาน) เสนอต่อคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทยในด้านที่เกี่ยวข้องทุกปี
- แต่งตั้งคณะทำงานฯ และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

หน่วยประสานงาน แผนแม่บทระบบสถิติฯ ภายใน สสช.

ประสาน ในประเทศ	ประสาน ต่างประเทศ

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หน้าที่

- ประสานงานทั้งในและต่างประเทศ ในการดำเนินการตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ
- การทบทวนแผนแม่บทระบบสถิติฯ
- ติดตามผลการปฏิบัติงาน
- ทำหน้าที่เป็นเลขานุการฯ ของคณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรรมการฯ ที่เกี่ยวข้อง
- ในระยะเริ่มต้นการดำเนินงานอาจมีการจัดจ้างที่ปรึกษา เพื่อแนะนำแนวทางการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทระบบสถิติฯ

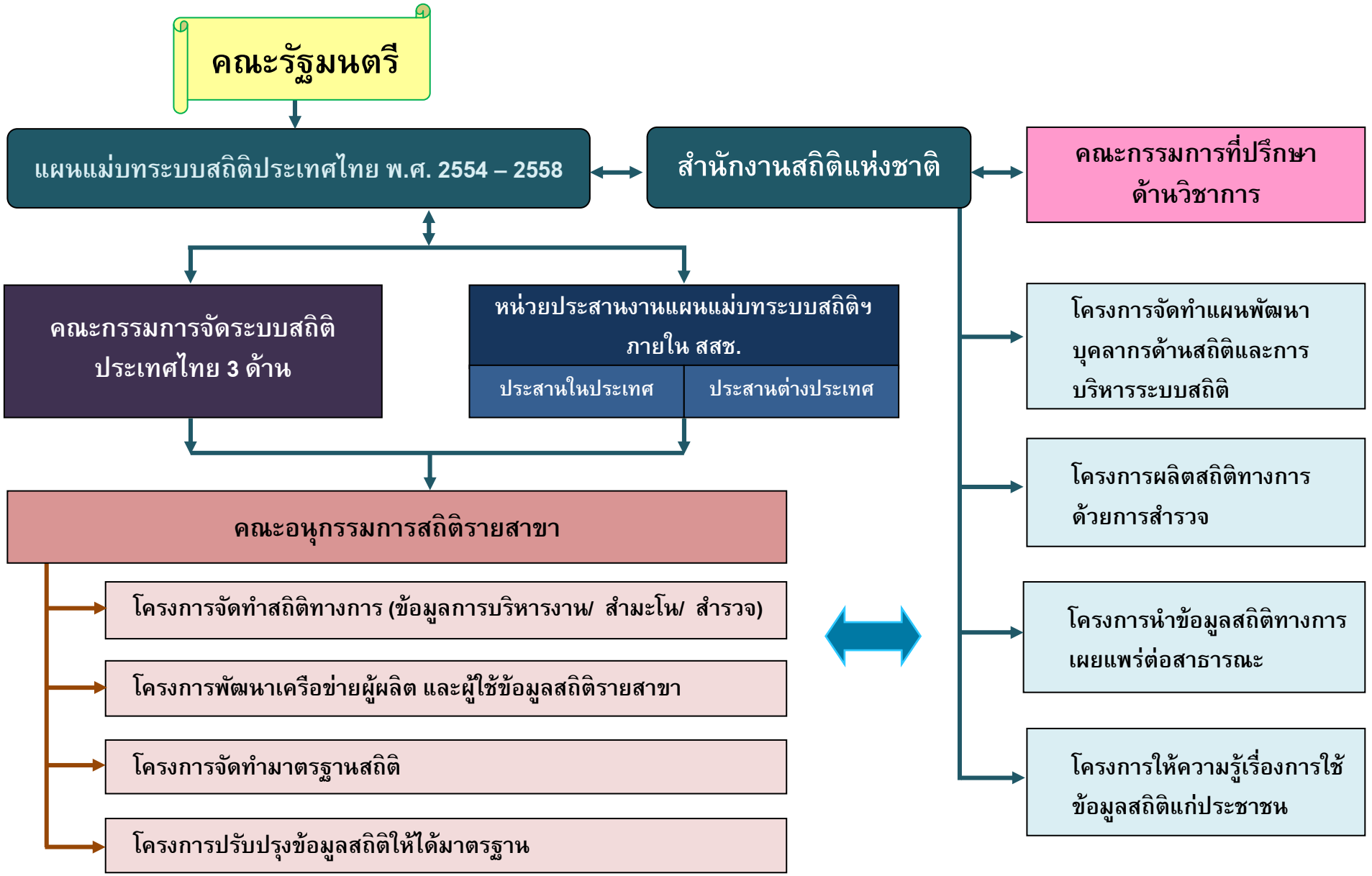
คณะรัฐมนตรี
แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 – 2558
สำนักงานสถิติแห่งชาติ
คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ
คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน
หน่วยประสานงานแผนแม่บทระบบสถิติฯ ภายใน สสช.
ประสานในประเทศ
ประสานต่างประเทศ
โครงการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านสถิติและการบริหารระบบสถิติ
โครงการผลิตสถิติทางการด้วยการสำรวจ
คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา
โครงการจัดทำสถิติทางการ (ข้อมูลการบริหารงาน/ สำมะโน/ สำรวจ)
โครงการนำข้อมูลสถิติทางการเผยแพร่ต่อสาธารณะ
โครงการพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิต และผู้ใช้ข้อมูลสถิติรายสาขา
โครงการจัดทำมาตรฐานสถิติ
โครงการให้ความรู้เรื่องการใช้ข้อมูลสถิติแก่ประชาชน
โครงการปรับปรุงข้อมูลสถิติให้ได้มาตรฐาน

บทที่ 6

แผนปฏิบัติการ

6.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบสถิติให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพ	
กลยุทธ์	**โครงการ**
1.1 สร้างกลไกในการบริหารระบบสถิติของประเทศ	1.1.1 โครงการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ 1.1.2 โครงการจัดตั้งคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน 1.1.3 โครงการจัดตั้งคณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา 1.1.4 โครงการจัดตั้งหน่วยประสานงานแผนแม่บทระบบสถิติฯ ภายในสำนักงานสถิติแห่งชาติ

กลยุทธ์	โครงการ
1.2 จัดทำผังและทะเบียนสถิติทางการ โดยปรับจาก ACC Program Classification	1.2.1 โครงการจัดทำสถิติทางการ (ข้อมูลการบริหารงาน/ สำมะโน/ สำรวจ)
1.3 พัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ใช้ข้อมูลสถิติ	1.3.1 โครงการพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ใช้ข้อมูลสถิติรายสาขา
1.4 พัฒนาบุคลากรด้านการบริหารระบบสถิติ	1.4.1 โครงการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านสถิติและการบริหารระบบสถิติ

1.1.1 โครงการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หลักการและวัตถุประสงค์: คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นองค์คณะที่ปรึกษาสำหรับสำนักงานสถิติแห่งชาติ

องค์ประกอบ:

คณะกรรมการฯ ประกอบด้วย

- ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน
- ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาควิชาการ

ประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิ

เลขานุการ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หน้าที่: ให้คำปรึกษาแนะนำด้านวิชาการในการผลิต และให้บริการข้อมูลสถิติอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และเข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้ใช้ประโยชน์

ระยะเวลาดำเนินการ: ปีงบประมาณ 2554 – 2558

งบประมาณ: งบประมาณสำหรับประสานงานจัดประชุมและค่าเบี้ยประชุม

1.1.2 โครงการจัดตั้งคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน

ผู้รับผิดชอบโครงการ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หลักการและวัตถุประสงค์: เนื่องจากการพัฒนาระบบสถิติประเทศไทยให้มีเอกภาพ คุณภาพ และมีมาตรฐานจำเป็นต้องมีกลไกในการกำหนดนโยบายสถิติของประเทศ และกำกับดูแลการบริหารระบบข้อมูลสถิติของประเทศให้เป็นไปตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ โดยมีคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน (ประกอบด้วย ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) แต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี

องค์ประกอบ:

คณะกรรมการฯ ประกอบด้วย

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ปลัดกระทรวงมหาดไทย
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ปลัดกระทรวงแรงงาน
- ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
- ปลัดกระทรวงยุติธรรม
- ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
- ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- ปลัดกระทรวงกลาโหม
- ปลัดกระทรวงการคลัง
- ปลัดกระทรวงพาณิชย์
- ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
- ปลัดกระทรวงคมนาคม
- ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ปลัดกระทรวงพลังงาน

- ปลัดกระทรวงกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
- ปลัดกรุงเทพมหานคร
- ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคม จำนวน 3 ท่าน
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐกิจ จำนวน 3 ท่าน
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 3 ท่าน
- ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ
- รองผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ จำนวน 2 ท่าน

ประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

รองประธาน ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เลขานุการ ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ

หน้าที่ :

- กำหนดนโยบายด้านสถิติของประเทศ
- กำกับ ติดตามการดำเนินงานด้านสถิติของประเทศให้เป็นไปตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ
- รายงานความก้าวหน้าตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบสถิติต่อคณะรัฐมนตรีโดยผ่านสำนักงานสถิติแห่งชาติ
- กำหนดนโยบายเกี่ยวกับงบประมาณ และการพัฒนาบุคลากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ
- แต่งตั้งคณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

การจัดประเภทสาขาสถิติ :

สถิติด้านสังคม ประกอบด้วยสาขาต่อไปนี้

1) ประชากรศาสตร์ ประชากรและเคหะ
2) แรงงาน
3) การศึกษา การฝึกอบรม ศาสนา และวัฒนธรรม รวมถึงสถิติสื่อสารมวลชน
4) สุขภาพ
5) สวัสดิการสังคม
6) เกี่ยวกับหญิงและชาย
7) รายได้และรายจ่ายของครัวเรือน
8) สังคม ประชากรศาสตร์ และสถิติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

สถิติด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วยสาขาต่อไปนี้

9) บัญชีประชาชาติ
10) การเกษตร การป่าไม้ และการประมง
11) อุตสาหกรรม
12) พลังงาน
13) การค้าส่ง ค้าปลีก และการค้าระหว่างประเทศ
14) การขนส่ง
15) การสื่อสาร รวมถึงสถิติเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
16) การท่องเที่ยว
17) เงินตรา การเงิน การประกันภัย และดุลการชำระเงิน
18) การคลัง
19) ราคา
20) วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิทธิบัตร
21) ด้านเศรษฐกิจอื่นๆ

สถิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยสาขาต่อไปนี้

22) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
23) อุตุนิยมวิทยา

ระยะเวลาดำเนินการ: ปีงบประมาณ 2554 – 2558

งบประมาณ: งบประมาณสำหรับประสานงาน จัดประชุมและค่าเบี้ยประชุม

1.1.3 โครงการจัดตั้งคณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา

ผู้รับผิดชอบโครงการ: สำนักงานสถิติแห่งชาติและสำนักงานปลัดกระทรวงทั้ง 20 กระทรวง

หลักการและวัตถุประสงค์: เงื่อนไขความสำเร็จสำคัญของการพัฒนาระบบสถิติประเทศไทย ได้แก่ ความร่วมมือระหว่างสำนักงานสถิติแห่งชาติกับหน่วยสถิติที่สังกัดหน่วยงานระดับกระทรวง/ กรมต่างๆ ในทางปฏิบัติจำเป็นต้องจัดตั้งคณะอนุกรรมการสถิติรายสาขาแต่งตั้งโดยคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน เพื่อเป็นกลไกในการประสานงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถิติในแต่ละสาขาให้ดำเนินการต่างๆ ให้เป็นไปตามแผนแม่บทสถิติรายสาขา

องค์ประกอบ :

คณะอนุกรรมการฯ ประกอบด้วย

- หน่วยสถิติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ

ประธาน ปลัดกระทรวงที่รับผิดชอบสถิติสาขานั้นๆ

เลขานุการ สำนักงานสถิติแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน้าที่ :

- จัดทำผังรวมสถิติทางการของสาขา โดยทำการทบทวนรายการข้อมูลสถิติ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง และรับผิดชอบอยู่ในปัจจุบัน และวิเคราะห์ความต้องการข้อมูลสถิติทางการ (Data Gap Analysis) โดยวิเคราะห์จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ

นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวง/ กรมต่างๆ และความต้องการใช้ข้อมูลสถิติ

- พิจารณาคัดเลือกสถิติทางการจากข้อมูลการบริหารงานสำมะโน และสำรวจ (ข้อมูลที่มีการจัดทำอยู่แล้ว Review Stock)
- พิจารณาหน่วยงานรับผิดชอบในการผลิตสถิติทางการที่ยังไม่มีหน่วยงานใดจัดทำ และประสานให้มีการผลิตสถิติทางการตามผังรวมสถิติทางการของสาขา
- บริหารจัดการการจัดทำมาตรฐานสถิติและส่งเสริมการนำไปใช้ประโยชน์
- ปรับปรุงสถิติให้ได้มาตรฐาน
- ประสานงานการพัฒนาคุณภาพสถิติทางการ
- ประสานงานการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนและเผยแพร่สถิติทางการ
- ประสานงานด้านงบประมาณและการพัฒนาบุคลากรด้านสถิติ
- จัดทำรายงานประจำปี (รายงานสถานการณ์สถิติทางการและรายงานผลการดำเนินงาน) เสนอต่อคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน
- แต่งตั้งคณะทำงานฯ และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

ระยะเวลาดำเนินการ: ปีงบประมาณ 2554 – 2558

งบประมาณ: งบประมาณสำหรับประสานงาน จัดประชุมและค่าเบี้ยประชุม

1.1.4 โครงการจัดตั้งหน่วยประสานงานแผนแม่บทระบบสถิติฯ ภายในสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ผู้รับผิดชอบโครงการ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หลักการและวัตถุประสงค์: เนื่องจากแผนแม่บทระบบสถิติฯ ฉบับนี้เป็นฉบับแรกและยังไม่มีกลไกในการทำงานการประสานงานด้านสถิติระหว่างหน่วยงานต่างๆ จึงจำเป็นต้องสร้างหน่วยประสานงานขึ้นมาภายใต้สำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้จัดทำแผนแม่บทระบบสถิติฯ ตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 และเป็นหน่วยงานกลางด้านสถิติของประเทศให้มีความรับผิดชอบหลักเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ

หน้าที่:

- ประสานงานทั้งในและต่างประเทศในการดำเนินการตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ
- การทบทวนแผนแม่บทระบบสถิติฯ
- ติดตามผลการปฏิบัติงาน
- ทำหน้าที่เป็นเลขานุการฯ ของคณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ ที่เกี่ยวข้อง
- ในระยะเริ่มต้นการดำเนินงาน อาจมีการจัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อแนะนำแนวทางการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทระบบสถิติฯ

ระยะเวลาดำเนินการ: ปีงบประมาณ 2554 – 2558

งบประมาณ: งบประมาณสำหรับบุคลากรอย่างน้อย 2 – 3 คน ต่อสาขาสถิติ งบประมาณในการจัดจ้างที่ปรึกษา และงบประมาณในการประสานงานและการจัดประชุม

1.2.1 โครงการจัดทำสถิติทางการ (ข้อมูลการบริหารงาน/ สำมะโน/ สำรวจ) (ข้อมูลการบริหารงาน สำมะโน และการสำรวจ ที่มีการดำเนินการอยู่แล้ว)

ผู้รับผิดชอบโครงการ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ และสำนักงานปลัดกระทรวงทั้ง 20 กระทรวง

หลักการและวัตถุประสงค์: เพื่อพัฒนาสถิติทางการของประเทศไทยอย่างเป็นระบบให้ครอบคลุมสถิติทางการที่มีความสำคัญ และมิให้เกิดความซ้ำซ้อนในการผลิตระหว่างหน่วยงานต่างๆ จึงมีโครงการจัดทำสถิติทางการ โดยคัดเลือกสถิติทางการจากข้อมูลที่หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลที่มาจากการบริหารงาน สำมะโน และการสำรวจต่างๆ

แนวทางการดำเนินงาน:

- คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน พิจารณาภาพรวมของผังสถิติทางการ
- คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา พิจารณาข้อมูลสถิติทั้งที่มาจากข้อมูลการบริหารงาน สำมะโน และการสำรวจ ที่มีความพร้อม และมีมาตรฐานพร้อมจะเป็นสถิติทางการ และข้อมูลสถิติที่จะเป็นสถิติทางการในอนาคต และนำเสนอคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน ให้ความเห็นชอบ

- คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา ประสานงานให้หน่วยสถิติที่เกี่ยวข้องจัดทำสถิติทางการตามที่กำหนด
- คณะอนุกรรมการสถิติสาขา จัดทำรายงานประจำปี (รายงานสถานการณ์สถิติทางการ และรายงานผลการดำเนินงาน) เสนอต่อคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน ทุกปี

ระยะเวลาดำเนินการ: ปีงบประมาณ 2554 – 2558

งบประมาณ: งบประมาณรายกระทรวงในการจัดทำสถิติทางการ

1.3.1 โครงการพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ใช้ข้อมูลสถิติรายสาขา

ผู้รับผิดชอบโครงการ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ และสำนักงานปลัดกระทรวงทั้ง 20 กระทรวง

หลักการและวัตถุประสงค์: การพัฒนาระบบข้อมูลสถิติของประเทศให้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือและการเรียนรู้ซึ่งกันและกันจากเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ใช้ข้อมูลสถิติของประเทศ ผู้เข้าร่วมเครือข่ายจะได้ประโยชน์ในการรับทราบข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการผลิตข้อมูลสถิติ ได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน และทำประโยชน์แก่สังคมด้วยการร่วมสนับสนุนการพัฒนาระบบสถิติของประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน:

- ให้คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน เสนอจัดตั้งเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ใช้ข้อมูลสถิติขึ้นตามความพร้อมของแต่ละด้าน/ สาขา

- ให้คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน กำหนดองค์ประกอบเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ใช้ข้อมูลที่เหมาะสม
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นผู้ประสานงานเครือข่าย

ระยะเวลาดำเนินการ: ปีงบประมาณ 2555 – 2558

งบประมาณ: งบประมาณในการพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ใช้ข้อมูลสถิติในสาขาที่มีความพร้อม

1.4.1 โครงการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านสถิติและการบริหารระบบสถิติ

ผู้รับผิดชอบโครงการ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หลักการและวัตถุประสงค์: การพัฒนาบุคลากรเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาด้านการบริหารระบบสถิติอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการดำเนินงาน:

- การพัฒนาบุคลากรในระยะแรกเป็นโครงการระยะสั้น
- เป้าหมายลำดับแรก คือ ผู้บริหารองค์กร เพื่อให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญและเข้าใจการบริหารระบบสถิติ
- เป้าหมายลำดับต่อไป คือ สำนักงานสถิติแห่งชาติ และหน่วยสถิติในสังกัดหน่วยงานต่างๆ

ระยะเวลาดำเนินงาน: ปีงบประมาณ 2555 – 2558

งบประมาณ: งบประมาณในการฝึกอบรม

6.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาข้อมูลสถิติให้มีมาตรฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาข้อมูลสถิติให้มีมาตรฐาน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาข้อมูลสถิติให้มีมาตรฐาน	
กลยุทธ์	**โครงการ**
2.1 ผลิตสถิติทางการ	2.1.1 โครงการผลิตสถิติทางการด้วยการสำรวจ
2.2 ให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค	2.2.1 โครงการจัดทำมาตรฐานสถิติ 2.2.2 โครงการปรับปรุงข้อมูลสถิติให้ได้มาตรฐาน

2.1.1 โครงการผลิตสถิติทางการด้วยการสำรวจ

ผู้รับผิดชอบโครงการ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หลักการและวัตถุประสงค์: เนื่องจากบางหน่วยงานยังขาดความพร้อมในการผลิตสถิติทางการหรือขาดช่องทางในการได้มาซึ่งข้อมูลสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงจำเป็นต้องทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการผลิตข้อมูลสถิติจากการทำการสำรวจระดับประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน:

- คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน พิจารณาข้อมูลสถิติทางการที่จำเป็นต้องจัดทำเพิ่มเติมและขอความร่วมมือจากสำนักงานสถิติแห่งชาติในการสำรวจระดับประเทศ
- การเพิ่มโครงการสำรวจต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก จึงพิจารณาเพิ่มข้อถามเท่าที่จำเป็นในแบบการสำรวจที่มีอยู่แล้วเป็นทางเลือกลำดับแรก
- สำนักงานสถิติแห่งชาติมีดุลยพินิจในการกำหนดความถี่ในการสำรวจและยุติการสำรวจ

ระยะเวลาดำเนินงาน: ปีงบประมาณ 2555 – 2558

งบประมาณ: งบประมาณในการทำการสำรวจ

2.2.1 โครงการจัดทำมาตรฐานสถิติ

ผู้รับผิดชอบโครงการ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หลักการและวัตถุประสงค์: เพื่อจัดทำมาตรฐานสถิติให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล สำหรับให้หน่วยงานต่าง ๆ ใช้ในการผลิตข้อมูลสถิติให้มีคุณภาพ และสามารถเปรียบเทียบกันได้ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ และส่งเสริมการใช้มาตรฐานสถิติให้มีประสิทธิภาพ

แนวทางการดำเนินงาน :

- คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขาจัดทำมาตรฐานสถิติเพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการงานมาตรฐานสถิติของประเทศให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาวการณ์ของประเทศ
- เผยแพร่และส่งเสริมการใช้มาตรฐานสถิติ

ระยะเวลาดำเนินการ : ปีงบประมาณ 2554 – 2558

งบประมาณ : งบประมาณสำหรับประสานงาน จัดประชุมและค่าเบี้ยประชุม

2.2.2 โครงการปรับปรุงข้อมูลสถิติให้ได้มาตรฐาน

ผู้รับผิดชอบโครงการ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ และสำนักงานปลัดกระทรวงทั้ง 20 กระทรวง

หลักการและวัตถุประสงค์: เนื่องจากข้อมูลสถิติที่มีอยู่ในปัจจุบันอาจมีปัญหาความซ้ำซ้อนหรือผลิตโดยมิได้ดำเนินการตามหลักวิชาการด้านสถิติ จึงให้มีการปรับปรุงข้อมูลสถิติบางรายการให้ได้มาตรฐาน

แนวทางการดำเนินงาน:

- คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน พิจารณามาตรฐานของสถิติทางการโดยยึดหลักการพื้นฐาน 10 ประการของสถิติทางการตามที่กำหนด โดยส่วนงานสถิติองค์การสหประชาชาติ

- คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา ประสานงานให้หน่วยผลิตสถิติที่สังกัดหน่วยงานต่างๆ ประเมินคุณภาพสถิติทางการที่อยู่ในความรับผิดชอบและประสานงานกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ เพื่อวางแผนการพัฒนาและขอความร่วมมือทางเทคนิค เพื่อพัฒนาคุณภาพสถิติดังกล่าวให้ได้มาตรฐาน

ระยะเวลาดำเนินการ: ปีงบประมาณ 2555 – 2558

งบประมาณ: งบประมาณในการปรับปรุงมาตรฐานข้อมูลสถิติ

6.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การให้บริการข้อมูลสถิติอย่างทั่วถึง

ประเด็นยุทธศาสตร์การให้บริการข้อมูลสถิติอย่างทั่วถึง ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การให้บริการข้อมูลสถิติอย่างทั่วถึง	
กลยุทธ์	**โครงการ**
3.1 ให้บริการข้อมูลสถิติอย่างเท่าเทียมกัน	3.1.1 โครงการนำข้อมูลสถิติทางการเผยแพร่ต่อสาธารณะ
3.2 ส่งเสริมการใช้ข้อมูลในหน่วยงานของรัฐและแก่นักวิจัยรุ่นใหม่	3.2.1 โครงการให้ความรู้การใช้ข้อมูลสถิติแก่ประชาชน

3.1.1 โครงการนำข้อมูลสถิติทางการเผยแพร่ต่อสาธารณะ

ผู้รับผิดชอบโครงการ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หลักการและวัตถุประสงค์: การส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสใช้ข้อมูลสถิติทางการอย่างเท่าเทียมกันจะต้องมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลสถิติทางการ

แนวทางการดำเนินงาน:

- คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน กำหนดนโยบายการเผยแพร่ข้อมูลสถิติทางการ
- คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขาประสานกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลสถิติทางการผ่านศูนย์สารสนเทศยุทธศาสตร์ภาครัฐ โดยใช้โครงสร้างพื้นฐานที่ได้มีการพัฒนาไว้แล้ว
- สำนักงานสถิติแห่งชาติในฐานะเลขานุการคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน รายงานข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่การติดตามผลการทำงานของรัฐบาล หรือข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่การวางนโยบายให้แก่คณะรัฐมนตรีและประชาสัมพันธ์การผลิตสถิติทางการเป็นระยะๆ ผ่านสื่อต่างๆ

ระยะเวลาดำเนินการ: ปีงบประมาณ 2555 – 2558

งบประมาณ: งบประมาณเพื่อการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ข้อมูลสถิติ

3.2.1 โครงการให้ความรู้การใช้ข้อมูลสถิติแก่ประชาชน

ผู้รับผิดชอบโครงการ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หลักการและวัตถุประสงค์: การสนับสนุนให้มีการใช้ข้อมูลสถิติทางการในหลายๆ ด้านอย่าง มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการให้ความรู้แก่ประชาชน (นักวิจัย นิสิตนักศึกษา ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ และผู้สนใจทั่วไป) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้จะมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อมวลชน วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น เพื่อให้ภาคส่วนต่างๆ สามารถใช้ข้อมูลสถิติอย่างถูกต้อง

แนวทางการดำเนินงาน:

- สำนักงานสถิติแห่งชาติขอความร่วมมือจากเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ใช้ข้อมูลในการเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน
- สำนักงานสถิติแห่งชาติขอการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษาในเรื่องสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ประชาชน

ระยะเวลาดำเนินงาน: ปี พ.ศ. 2555 – 2558

งบประมาณ: งบประมาณในการจัดอบรมให้ความรู้อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ตารางที่ 6.1 แผนการปฏิบัติงาน

ปีงบประมาณ	2554	2555	2556	2557	2558
1. โครงการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ					
2. โครงการจัดตั้งคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน					
3. โครงการจัดตั้งคณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา					
4. โครงการจัดตั้งหน่วยดูแลประสานงานแผนแม่บทระบบสถิติฯ ภายใน สำนักงานสถิติแห่งชาติ					
5. โครงการจัดทำสถิติทางการ (ข้อมูลการบริหารงาน/ สำมะโน/ สำรวจ)					
6. โครงการพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ใช้ข้อมูลสถิติรายสาขา					
7. โครงการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านสถิติและการบริหารระบบสถิติ					
8. โครงการผลิตสถิติทางการด้วยการสำรวจ					
9. โครงการจัดทำมาตรฐานสถิติ					
10. โครงการปรับปรุงข้อมูลสถิติให้ได้มาตรฐาน					
11. โครงการนำข้อมูลสถิติทางการเผยแพร่ต่อสาธารณะ					
12. โครงการให้ความรู้การใช้ข้อมูลสถิติแก่ประชาชน					

ปีงบประมาณ 2554 (ภายหลังจากแผนแม่บทระบบสถิติฯ ผ่าน ครม.)

เริ่มดำเนินการ 6 โครงการ คือ

- โครงการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ
- โครงการจัดตั้งคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน
- โครงการจัดตั้งอนุกรรมการสถิติรายสาขา
- โครงการจัดตั้งหน่วยดูแลประสานงานแผนแม่บทระบบสถิติฯ ภายในสำนักงานสถิติแห่งชาติ
- โครงการจัดทำสถิติทางการ (ข้อมูลการบริหารงาน/ สำมะโน/ สำรวจ)
- โครงการจัดทำมาตรฐานสถิติ

ปีงบประมาณ 2555 (ภายหลังจากแผนแม่บทระบบสถิติฯ ผ่าน ครม.)

ดำเนินการ 6 โครงการ คือ

- โครงการพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตและผู้ใช้ข้อมูลสถิติรายสาขา
- โครงการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านสถิติและการบริหารระบบสถิติ
- โครงการผลิตสถิติทางการด้วยการสำรวจ
- โครงการปรับปรุงข้อมูลสถิติให้ได้มาตรฐาน
- โครงการนำข้อมูลสถิติทางการเผยแพร่ต่อสาธารณะ
- โครงการให้ความรู้การใช้ข้อมูลสถิติแก่ประชาชน

บทที่ 7

งบประมาณและการติดตาม

7.1 งบประมาณและบุคลากร

การดำเนินการตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ จำเป็นต้องใช้งบประมาณและทรัพยากรบุคคล ดังนั้นเพื่อให้ประสบผลสำเร็จจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดให้ชัดเจนว่าจะต้องใช้ทรัพยากรต่างๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7.1 งบประมาณและบุคลากร

บุคลากร	งบประมาณประจำปี
1. พนักงานสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในการเป็นผู้ประสานงานฝ่ายเลขาฯ คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน และคณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา และงานอื่นๆ ภายใต้แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย จำนวน 2 – 3 คนต่อสาขาสถิติ	1. งบประมาณแก่สำนักงานสถิติแห่งชาติ ในการดำเนินโครงการภายใต้แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย 2. งบประมาณในการประเมินและติดตามผล

บุคลากร	งบประมาณประจำปี
2. พนักงานในระดับกระทรวง/ กรม เพื่อการจัดทำสถิติทางการ จำนวน 1 – 3 คน	3. งบประมาณแก่กระทรวง/ กรม ต่างๆ ที่จัดทำสถิติทางการและการดำเนินโครงการภายใต้แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย

7.2 การติดตามและความยืดหยุ่นในการปรับแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย

การดำเนินการตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ ต้องเผชิญกับความเสี่ยงเนื่องจากเป็นแผนแม่บทระบบสถิติฯ ฉบับแรก ความเสี่ยงที่สำคัญ คือ ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ความร่วมมือในระดับกระทรวงขึ้นอยู่กับผู้บริหารว่าให้ความสำคัญกับข้อมูลสถิติมากน้อยเพียงใด การขาดความร่วมมืออาจจะทำให้การดำเนินงานไม่สามารถเป็นไปตามแผนได้ การขาดงบประมาณและบุคลากร ก็เป็นความเสี่ยงที่ทำให้การดำเนินงานอาจจะล่าช้าได้

การจัดการกับความเสี่ยง คือ การให้มีการทบทวนและปรับปรุงแผนแม่บทระบบสถิติฯ ในกรณีที่เกิดปัญหาที่ไม่คาดคิด ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน ปัญหาที่ไม่คาดคิดอื่นๆ อาจเป็นปัญหาการเมือง และความรุนแรงประเภทต่างๆ

ช่วงเวลาที่ติดตามและประเมินผล คือ หลังจากเริ่มดำเนินงานตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ มาแล้ว 2 ปี เมื่อเกิดปัญหาจะได้มีการปรับกลยุทธ์ได้ทันกับเวลาของแผน

บรรณานุกรม

ธีรพร วีระถาวร. ม.ป.ป. **แนวคิดใหม่ในเชิงการบริหารกรณีศึกษาสภาสถิติแห่งชาติ.** กรุงเทพมหานคร:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไมตรี วสันติวงศ์. 2552. **ร่างแผนแม่บทระบบสถิติของประเทศ พ.ศ. 2552 – 2555.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2550. **พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ.2550.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและวิชาการสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

Australia Bureau of Statistics [On-line]. 2006. Available: http://www.abs.gov.au (October 2006).

Columbia Encyclopedia [On-line]. 2004. Available: http://columbia.thefreedictionary.co./statistics

France's National Institute of Statistics and Economic Studies Statistics [On-line]. 2006. Available: http://www.insee.fr/en/home/home_page.asp (October 2006).

International Monetary Fund (IMF). 2004. **Guide to the General Data Dissemination System (GDDS)**. Statistics Department, International Monetary Fund (IMF) (November 2001, Updated October 2004).

Japan's Statistics Bureau [On-line]. 2006. Available: http://www.stat.go.jp/english/index.htm (October 2006).

Korean National Statistical Office [On-line]. 2006. Available: http://www.nso.go.kr (October 2006).

Philippines' National Statistical Coordination Board [On-line]. 2006. Available: http://www.nscb.gov.ph (October 2006).

Philippines' National Statistics Office [On-line]. 2006. Available: http://www.census.gov.ph (October 2006).

Statistics Indonesia [On-line]. 2006. Available: http://www.bps.go.id/index.shtml (October 2006).

Statistics Malaysia [On-line]. 2006. Available: http://www.statistics.gov.my (October 2006).

Statistics New Zealand [On-line]. 2006. Available: http://www.stats.govt.nz/default.htm (October 2006).

Statistics Singapore [On-line]. 2006. Available: http://www.singstat.gov.sg (October 2006).

Statistics South Africa [On-line]. 2006. Available: http://www.statssa.gov.za (October 2006).

Statistics Sweden [On-line]. 2006. Available: http://www.scb.se (October 2006).

UK Office of National Statistics [On-line]. 2006. Available: http://www.statistics.gov.uk (October 2006).

UNDP. 2004. **A Guide to Designing a National Strategy for the Development of Statistics (NSDS).** PARIS 21 Secretariat, UNDP. (November 2004).

UNDP. 2004. **Making the Case: National Strategy for the Development of Statistics (NSDS).** PARIS 21 Secretariat, UNDP. (November 2004).

UNDP. 2004. **Guide to Drafting a Roadmap for Designing The National Strategy for the Development of Statistics (NSDS).** PARIS 21 Secretariat, UNDP. (November 2004).

United Nations. 2003. **Handbook of Statistical Organization**, 3rd ed, The Operation and Organization of a Statistical Agency, Statistics Division, Department of Economic and Social Affairs, United Nations.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

มั่นใจในสำนักงานสถิติแห่งชาติ
รัฐและราษฎร์จะก้าวไปอย่างมั่นคง

www.nso.go.th